

➔ 12. lpp.

Bērnu deju kolektīvs **Stariņš**
koncertā *Krikumu krikumiņi*.

Portretos – acumirkliņas emocijas

„Cilvēka dzīve uzrādās viņa grumbās, acu skatienā vai lūpu kaktiņā. Mani arvien vairāk interesē filozofija: kas es esmu, kāpēc vispār esmu un kāda tam visam jēga,” par portretiem saka gleznotājs Ritums Ivanovs, kura izstāde *Vērotāja laiks* Kuldīgas Mākslas namā apskatāma līdz 26. februārim.

„Man patīk peldēt mākslas burbulī un sajūst plašumu, ko tā piedāvā. Tur viss nav viennozīmīgi – katram jāatrod kas savs, lai varētu just saikni,” Kuldīgā atklājot personālizstādi *Vērotāja laiks*, teica mākslinieks Ritums Ivanovs.

Ar vērā ņemamu rezonansi šī izstāde ceļojumu sāka pērn mākslas stacijā *Dubulti*. Monumentālā formā autors iemūžinājis mākslinieču Maijas Tabakas, Intas Rukas, Aijas Zariņas, Ievas Iltneres, Džemmas Skulmes, Vijas Celmiņas, Mētras Saberovas, Daces Lielās, Helēnas Heinrihsones un Ievas Epneres portretu. Tie veidoti, izmantojot stopkadrus no videointervijām, un tiem pretstāvēti autora pašporteti, kas atklāj vīrišķo šķautni un spēju precīzi reflektēt par sevi.

SPĒCĪGAS SIEVIETES

No atainotajām māksliniecēm R.Ivanovs savā radošajā dzīvē mācījies un iedvesmojies: „Gribēju izveidot Latvijas kopainu – sievietes visos laikos. Mēs reti runājam par kultūras vērtībām. Man, dzīvojot tajā burbulī, tas šķiet pašsaprotami, bet cilvēki bieži vien pat nezina, kas mākslinieki ir, ko viņi dara

un kā izskatās. Latvijas mākslu veido ļoti spēcīgas sievietes. Portrets ir tik pietuvināts, ka var redzēt Džemmas Skulmes skatienu: ko viņa pārdzīvojuši, kāpēc ir tik asa vai konkrēta. Kāpēc Heinrihsonē ir vairāk spēlējoša vai draiskāka? Ja padomājam, kāda ir viņas māksla, varbūt raksturs kaut kā saspēlējas.”

AR SIENU KRĀSOŠANAS RULLĪTI

Izstādes kurators Raimonds Kalējs priecājas, ka darbi nonākuši Kuldīgā: „Te tie intīmi sadzīvo un ir lielāka tuvība starp skatītāju, māksliniecēm un pašu autoru. Šeit nostājoties, aizraujas elpa. Priece tas, ka Ritums nekad neapstājas – aug un attīstās.” Gleznas autors veidojis nevis ar otu, bet ar rullīti, ko parasti izmanto sienu krāsošanai.

VAI SEVI PAZĪSTAM?

Katrā R.Ivanova pašportretā ir cita

noskaņa, jo arī autors mēdz būt dažāds. Kāds viņa draugs fotogrāfijas uzņem ar senu metodi: lai uztaisītu portretu, mierīgi jāsež astoņas līdz desmit sekundes. Tas licis aizdomāties par procesu, jo nav zināms, kad mirklis koncentrējas un paliek kadrā uz filmiņas, plates vai selfijā. „Nofotografēts ir tikai laika nospiedums, ne objekts. Kā objektu sevi nemaz nepazīstu. Ja uztaisu selfiju vai no rīta paskatos spogulī, tad zinu. Ja tas tiek noņemts, nezinu, kāds izskatos, jo skatos no savas perspektīvas un redzu tikai ārējo pasauli. Pārzinu savu pārdzīvojumu pasauli un to, ko uzgleznoju. Tur esmu pārvaldnieks. Kad pēkšņi ir satikšanās ar pašportretu, nav, ar ko salīdzināt. Vai tas ir smaids vai dusmas, vai kas cits? Ja sākam sevi analizēt, nemaz nezīnām, kā izskatāties. Portretos arvien vairāk nāk laukā pārdzīvojumi un ciešanas.”

Kristīnes Pabēzras teksts un foto

Kā tiek risināta **problēma ar ģimenes ārstiem**? Vissarežģītākā situācija ir pacientiem Skrundas pusē.

➔ 5. lpp.

Sanda Dēvita,
policijas
inspektore
darbā ar
nepilngadīgajiem.

➔ 6. lpp.

„Jābūt aicinājumam – tad var strādāt ar patiku, cilvēki sāk uzticēties un var viņiem palīdzēt.”

Kādi **jauni likumi** mūs skar?

➔ 3. lpp.

➔ 8. lpp.

Rudbāržos: pie **folkloras kopas Kamenīte**, pārgājienu cikls galā, ciemosies komiķis, būs fotoplenērs.

Lappuse lauksaimniekiem.

Kāpēc bankrotēja piena pārstrādes uzņēmums *Elpa*?

➔ 9. lpp.

Vai pieaugušajiem vakaros ir, **ko darīt**?

➔ 7. lpp.

Piektdien, 13. janvārī:

- Personība: Sigita Vaivade.
- Jaunie ministri.
- Bērnu ārste Ieva Zemarāja.
- Kas jauns Alsungā.
- Cik ticam ezoterikai?
- Volejboliste Aleksandra Timbere.

REDZĒJUMS

Dabas spēks un sevis meklējumi Upurgā

Amanda Gustovska

Nesen mājaslapā *Go3.lv* noskatījos 2021. gadā uzņemto latviešu mitoloģisko trilleri un piedzīvojumu filmu *Upurga*, ko režisējis Uģis Olte. Tā ir mistērijām apvīta. Cik esmu dzirdējusi no pazīstamajiem, viņi sižetu neizprot – katram savs viedoklis par to, ko režisors centies parādīt, taču šķiet, ka tāds arī bijis mērķis – likt aizdomāties un iedziļināties. Atbildes uz mistiskajiem notikumiem filmas beigās neatradīsi.

„Vai jaunieši notiekošajam ļausies, spēš atvērt prātu citādam un izkāpt no komforta zonas? Tad jāstājas pretī bailēm, kuras viņi vēl neizprot.”

Zinu, ka tāda tipa filmas daudzus tracina, taču, manuprāt, autors nevis atstāj skatītāju neziņā, bet liek domāt un analizēt, taču tas daļai mūsu paaudzes ir par sarežģītu. Ikdienā, glāstot saturu viedtālrunī, informāciju uzņemam atliku likām, taču pēc vairākām stundām nevaram atsaukt atmiņā, ko tad īsti esam uzzinājuši un ieguvuši. Šķiet, šī doma neapzināti ievīta arī *Upurgas* sižetā, kur jauniešiem jātiek galā ar spēcīgo meža ietekmi. Jautājums ir – vai un cik ātri viņi tam pakļausies. Tas atkarīgs no tā, vai jaunieši notiekošajam ļausies, spēš atvērt prātu citādam un izkāpt no komforta zonas.

Lai to izdarītu, jāstājas pretī bailēm, kuras viņi vēl neizprot. Viņi baidās paši no sevis – no tā, kā jūtas un uzvedas. Cenšas šīm jūtām pretoties, jo gribas iederēties, bet galu galā tas noved pie draugu zaudējuma un liela apjukuma. Mežs katram liek izprast un pieņemt savu patieso es. Filmā tas atainots ar mežonīgiem, seksuāliem rituāliem (sievietēm) un iegrīmšanu upes dzīlēs (vīriešiem), atraisot dzīvnieciskus instinktus.

Reālajā dzīvē, iespējams, kāds spēj atrasties un sevi šādā rituālā atrast, taču citiem tas jāmeklē, sevi izaicinot, kāpjot pāri bailēm, sabiedrībai un sistēmai, kurā dzīvojam. Rodot atbildes uz jautājumiem un lēmumus pieņemot pašam. Bieži vien dzirdu cilvēkus izsakām tādu viedokli, kas nemaz nav viņu, bet ir pārņemts no kāda cita, un tā ķēde turpinās. Pieņemam citu uzskatus, darbības un uzvedību, kas zemāpziņā iekalta kā pareiza, par to pat neaizdomājoties un sev nepajautājot: „Ko domāju un gribu es?”

MANUPRĀT

Topam aizvien apzinīgāki

Visi gribam dzīvot tīrā un zaļā zemē, gribam to tādu saglabāt arī nākamajām paaudzēm. Bet ko katrs darām un ko varam tāda mērķa dēļ darīt vēl vairāk un labāk? Nepiesārņot. Jā. Tātad ne tikai šķirot, bet arī radīt mazāk dažādu atkritumu. Kad jautāju sev, kas mainījies manos ikdienas paradumos, secinu, ka joprojām visbiežāk uz veikalu dodos ar iepirkumu sarakstu un savu maisiņu un pēdējā laikā arī pēc olīvām eju ar savu trauciņu. Ietilpstu tajos 79% iedzīvotāju, kuri atkritumus šķirot. Pēc SKDS datiem, tas ir par 19% vairāk nekā 2020. gadā, savukārt par 45% vairāk nekā 2011. gadā, kad atkritumus šķirotāji vien 34%. Interesanti, ka aptaujā, ko ik pa diviem gadiem pasūta *Latvijas Zaļais punkts*, cilvēki kā galveno iemeslu šķirošanai minējuši rūpes par vidi (75%). Bet puse to dara tāpēc, ka tas esot ērti un speciālie konteineri atrodas tuvu dzīvesvietai. Savukārt 41% apzinās – tā ir iespēja par nešķirotu atkritumu izvešanu maksāt mazāk. Un cerams, ka aizvien tīrāki meži un ceļmalas būs arī depoizta sistēmas dēļ.

Daiga Bitiniece

TRĪS PAR VIENU

Kāds bijis aizgājušais gads nevalstiskajā sektorā, kādas ir ieceres šogad, un kā vērtējat pašvaldības un valsts attieksmi pret tām? Jautājam Kuldīgas novadā reģistrētajām biedrībām vai nodibinājumiem.

IESPĒJU IR DAUDZ

1. Agra Šēle, Turlavas pagasta biedrības *Dzīvot-prieks* vadītāja:

– Biedrībā pārsvarā ir Turlavas pamatskolas darbinieki, vairāk darām skolai. Neesam visai aktīvi – biedrība pastāv jau sen, tāpēc vērojami uzplūdi un atplūdi. Pagājušajā gadā noorganizējām vasaras nometni skolēniem. Iepriekšējos gados uzrakstījām lielo programmas *LEADER* projektu par trenāžieru

LIKUMI IETEKMĒ SĀPĪGI

2. Bonija Lasmane, Kuldīgas nodibinājuma *Mamma mammai fonds* valdes priekšsēde:

– Gads bija trauksmais, diezgan ražīgs un veiksmīgs. Turpinām zīdaiņu un bērnu apģērbu un mantu maiņu. Mums ar Latvijas Samariešu apvienību ir sadarbība labdarības iniciatīvā *Paēdušai Latvijai*. Ja cilvēkam ir trūcīgā, maznodrošinātā vai krīzes situācijā izziņa, piedāvājam pakas no Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām. Pagājušajā gadā sākām izdalīt veikala *Rimi* ziedoto pārtiku – veikals ar tās dienas datumu noraksta pārtiku, ko pēc Ministru kabineta noteikumiem drīkst izdalīt pagarinātā periodā. Tā ir maize, miltu produkti, bulciņas, sasaldēta gaļa vai zivis un citi. Šī pārtika pieejama jebkuram. Otrdienās un ceturtdienās no 14.00 līdz 15.00 to izdalām sarkanajā kīeģeļu mājiņā Kuldīgā, Ventspils ielā 15.

Pašvaldības attieksme tās iespēju robežās līdz šim

BIROKRĀTIJAS DĒĻ NO PROJEKTIEM IZVAIRĀS

3. Āris Birze, biedrības *Spīkiizi* valdes priekšsēdis:

– Mūsu biedrība darbojas digitālās filmēšanas virzienā un piedāvā neformālas mācības. Aprīlī aiztaisījām ciet studiju Rīgas centrā. Darbinieku vairs nav – paliku tikai es kā galvenais, kurš strādā. Transformējamies uz mazākām izmaksām, ņemām mazāk ārstata darbinieku. Pagājušā gada sākumā aktivitāšu bija vairāk. Kad bija sava studija, varējām ņemt brīvprātīgos. Jauniešiem bija interesantāk, iniciējām filmēšanu un tamlīdzīgas aktivitātes.

Pabeidzām projektu *Runā viegli* sadarbībā ar Jautnes starptautisko programmu aģentūru. Braukājām pie jauniešiem – bijām 24 vietās, ieskaitot Kuldīgu. Mācījām, kā pelnīt ar vaļasprieku, un attīstījām viņos mērķtiecīgu domāšanu. Tādi braucieni ir interesanti un ļoti vērtīgi. Bija daudz filmēšanas, bija konferences, ik pa laikam ņemām praktikumus. Visu laiku ir iespēja biedrībai pievienoties un iemēģināt roku videopasaulē.

Runā viegli bija mans pirmais lielais projekts. Ļoti laba pieredze, jo man uzticējās. Vienīgais mīnuss: uzticējās pārāk daudz. Pirmoreiz ejot visam cauri,

LASĪTĀJS VAICĀ

Ziedojumus turpina pieņemt

Kāda lasītāja portālā www.kurzemnieks.lv nosūtījis redakcijai jautājumu, kur sveču atlikumus un citas lietas ziedot Ukrainas iedzīvotājiem.

Biedrības *Tabitas sirds* projektu koordinatore Kuldīgā Vineta Brūdere-Sedliņa saka: „Sveču atlikumus labprāt ņemam, jo ir plānots organizēt nākamo sveču darbnīcu, kas, iespējams, notiks ukraiņu ģimeņu izmitināšanas vietā Kabilē, bet par vietu vēl domājam.”

Par citām lietām koordinatore teic: „Ja pārtikas pakām termiņš ir derīgs, tādus ziedojumus pieņemam. Visu laiku vajadzīgas higiēnas preces: šampūns, dušas

laukumu pagastā, tāpēc pagājušo gadu aizvadījām mazliet mierīgāk. Ja paši grib, patiesībā iespēju ir daudz. Pašvaldība bijusi pretimnākoša un mūsu projektus atbalstījusi – līdzfinansējumu vienmēr esam saņēmuši bez problēmām. Arī biedrības cilvēki ir ļoti atsaucīgi – palīdzību varu saņemt jebkurā laikā. Par iecerēm vēl neesam domājuši. Gads tikko sācies, vēl jānoslēdz iepriekšējās atskaites.

bijusi lieliska. Valsts attieksme arī ir pieņemama. Bet likumi, īpaši tas, kas attiecas uz pilna sociālā nodokļa maksāšanu, nevalstisko sektoru ietekmē ļoti sāpīgi. Cilvēki, kuri būtu gatavi darīt un kuriem mēs varētu samaksāt, mēnesī strādā varbūt divas trīs stundas, un tā viņiem ir vienīgā vai otrā darbavieta. Nevalstiskais sektors līdz ar to nevar atļauties viņus algot, jo sociālās iemaksas pilnā apmērā nevar nosegt.

Ļoti jāseko likumiem līdzī, jo valsts regulāri mēģina ieviest visvisādus jauninājumus. Tad ātri jānoprotē vai jāizskaidro, ka tas nav iespējams vai arī darbu ārkārtīgi apgrūtinās. Bet tas liek mums būt aktīviem. Ja paši esam zinātkāri, gatavi rakstīt projektus un izpildīt birokrātijas nosacījumus, varam darboties. Šogad vēlamies iesākt turpināt un izdzīvot arī Ukrainas kara draudu ēnā.

nesapratām birokrātiskās atskaites un pārējo, kas vajadzīgs. Kad projekts gāja uz beigām, bija grūtāk saprast, kā vēl pietrūkst. Tad jau bija par vēlu – vairs nevarējām izdarīt to, kas jāizdara sākumā.

Ar pašvaldību nekāda komunikācija nav bijusi. Birokrātijas dēļ cenšos no projektiem izvairīties, cik vien iespējams. Man negribas algot speciālu cilvēku, kurš to visu raksta. Labāk pats ideju pārbaudu, lai pārlicinātos, vai jauniešus tas interesē. Es labāk meklēju citus veidus, kā atrast finansējumu, nekā rakstu projektus un beigās *nokaros* ar atskaitēm, pie kurām jāpavada vairākas dienas. Man nešķiet, ka iztērētais laiks atmaksājas, jo pilnvērtīgāk varu to izmantot projekta izveidē.

Plāni šim gadam ir visādi. Maz ticams, ka iesaistīšos projektos. Varbūt tad, ja būs kas vērtīgs. Bet tad komandā jāņem cilvēks, kuram patīk ņemties ar papīriem. Pašlaik esmu pārdomās, kur virzīties, jo viss prasa ieguldījumus. Fokuss uz biedrību vairs nav tik liels – vairāk esmu pievērsies uzņēmējdarbībai. Kombinācija – biedrība kopā ar SIA – ir daudz praktiskāka nekā tad, ja ir tikai viena juridiskā forma.

Kristīne Pabērza

Laura Vilerte

RUNĀ SPECIĀLISTS

Kas jauns šogad jāzina

Vairāk var lasīt: www.mk.gov.lv/lv/jaunums.

Zane Berķe, Valsts kancelejas komunikācijas departamenta vadītāja vietniece

Minimālās algas pieaugums līdz 620 eiro mēnesī, eID karte kā obligāts personas dokuments ikvienam no 15 gadiem, pirmsskolas izglītības pedagogu zemākās algas likmes kāpums par 100 eiro, pensijas vecuma paaugstināšana līdz 64 gadiem un sešiem mēnešiem, jauns Pašvaldību likums – šis un citas būtiskas izmaiņas likumos un noteikumos, kas jau stājušās vai vēl stāsies spēkā, apkopojusi Valsts kanceleja (VK) sadarbībā ar ministriem.

LABKLĀJĪBA UN SOCIĀLĀ JOMA

No 1. janvāra **minimālā alga** pieaugs no 500 eiro līdz **620 eiro** mēnesī. Palielināsies arī **pirmsskolas izglītības pedagogu atlīdzība** – zemākā samaksa **par darba algas likmi** augs par 100 eiro: no 970 eiro līdz **1070**. Tādējādi turpinās sarukt bērnu darbu pedagogu algas atšķirība salīdzinājumā ar pārējām izglītības pakāpēm.

Tāpat palielināsies **vecāku pabalsts strādājošajiem**. Ja saņēmējs turpina strādāt un bērna kopšanas atvaļinājumā neatrodas, tad izmaksā daļu no aprēķinātā. Tie bija 30%, bet no 1. janvāra – **50% no aprēķinātā pabalsta**.

Nemainīga šogad paliek iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) kārtība autoratlīdzības saņēmējiem. Tas nozīmē, ka tiem, kuriem autoratlīdzību maksā tas, kurš nav kolektīva pārvaldījuma organizācija, ir tiesības kā saimnieciskās darbības veicējiem neregistrē-

ties. Nodokļus (IIN un sociālās iemaksas) par viņiem samaksā ienākuma izmaksātājs. Ieņēmumiem līdz 25 000 eiro ir 25% IIN, bet tādiem, kas šo summu pārsniedz, – 40%.

Izmaiņas skar seniorus, jo paaugstināts **pensionēšanas vecums**. Valsts vecuma pensiju varēs sākt saņemt tie, kuri sasnieguši **64 gadus un sešus mēnešus**, ja apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 15 gadiem. Tie, kuriem šis stāžs ir vismaz 30 gadu, varēs pensionēties priekšlaicīgi, proti, divus gadus agrāk. **Priekšlaiku pensijā varēs doties no 62 gadiem un sešiem mēnešiem**.

EID KARTE UN E-ADRESE

No 1. maija personas apliecība jeb **eID karte būs obligāts dokuments** ikvienam Latvijas pilsonim un nepilsonim, kurš sasniedzis 15 gadus. Pase turpmāk būs izvēles dokuments vai dokuments ceļošanai uz tām valstīm, kurās eID karte netiek atzīta. Vienlaikus likumā ir atsevišķs cilvēku loks, uz kuriem pienākums eID karti saņemt obligāti attiecas ilgākā pārejas periodā, piemēram, pensionāriem tas jānoformē līdz 2030. gada beigām.

Jau no gada sākuma pārmaiņas ir tajā, kā personas identificē digitālajā vidē. **Juridiskām personām** saziņai ar valsts un pašvaldības iestādēm **obligāti jāizveido un jālieto oficiālā elektroniskā adrese jeb e-adrese**. Savukārt no 1. februāra visiem privāto e-pakalpojumu sniedzējiem būs pienākums e-pakalpojumu pieprasīšanai un saņemšanai pieņemt nacionālo identifikācijas līdzekli: eID karti vai **eParakstu Mobile**. Tad iedzīvotāji varēs paļauties uz vienotu, drošu, visiem pieejamu risinājumu, kā identitāti apliecināt digitāli.

IZGLĪTĪBA UN LĪDZDALĪBA

No 1. janvāra modernizēta valsts valodas prasmes pārbaude, gandrīz pilnībā nodrošinot to Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā. Ikviens varēs nokārtot kādu no sešām prasmes pakāpēm.

Sāk darboties izglītības

iestādes **vadītāju profesionālās darbības attīstības un novērtēšanas sistēma**, kas iekļauj gan profesionālās kompetences kursus un pieredzes apmaiņu, gan novērtēšanu.

Līdz ar jauno Pašvaldību likumu **16 gadus vecie jaunieši visās pašvaldībās varēs** iesniegt kolektīvu iesniegumu, darboties iedzīvotāju padomēs, piedalīties līdźdalības budžeta projektu iesniegšanā un atlasē. Vienlaikus pašvaldību funkcija būs arī darbs ar jaunatni. Tā tiks veicināta sabiedrības, īpaši jauniešu, līdźdalība pašvaldības darbā un tā caurredzamība.

TAUTSAIMNIECĪBA

Gads sākas ar **pagaidu jeb tehnisko valsts budžetu**. Ja, sākoties saimnieciskajam gadam, gadskārtējais valsts budžeta likums nav stājies spēkā, tiek apstiprināts pagaidu budžets, kas paredz izpildīt līdźšinējos uzdevumus, tos nemainot.

No 1. janvāra ir **jauna prasība mežizstrādē**. Pēc kailcirces mežaudzē, kas sasnēgusi galvenās circes caurmēru, mežs jāatjauno trīs kalendārajos gados pēc circes gada. Līdz šim bija pieci gadi.

1. martā stāsies spēkā **Eiropas Komisijas regulas noteikumi**, kas prasību ierobežot energopatēriņu attiecinās uz 8K izšķirtspējas televizoriem. Eiropas Savienībā kopš 2021. gada tas ir spēkā arī pārējām televizoru kategorijām un ierīcēm ar ekrāniem.

Stājas spēkā izmaiņas **Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja pakalpojumu cenrādī**. Līdźšinējais tiek pilnveidots, klientiem padarot to saprotamāku un aģentūrai vieglāk vadāmu.

PAŠVALDĪBAS

Pašvaldībām vairs nav pirm-pirkuma tiesību tajos gadījumos, kad to teritorijā tiek atsavināts (pārdots) nekustamais īpašums.

Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde tagad uzrauga valsts un reģiona nozīmes kultūras pieminekļus, bet pašvaldības – **vietējās nozīmes kultūras pieminekļus**.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai jums bijušas problēmas ar ģimenes ārstu? Vai tad, kad vajag, varat sazināties tūlīt?

Oskars Liepiņš, pensionārs no Aizputes:

– Aizputē ģimenes ārsti, šķiet, nav tik pārslogoti. Bieži gan neēju, bet, cik sanācis, vienmēr pie savas ārstes Krūzes tieku ātri. Nesen bija problēmas ar elpas trūkumu – dabūju iet biežāk. Kovidu, paldies Dievam, izslimojis neesmu. Arī ar vīrusiem šoziem ne es, ne mani tuvie nav slimojuši. Kuldīgā esmu tāpēc, ka šeit man ir zobārsts.

Zane Baltaiskalna, strādā Latvijas Valsts mežos:

– Tādu problēmu nav. Mums ārste ir Aizputē, bērniem – Kuldīgā daktere Jansone. Abas sazināt var. Bērniem ārsti Kuldīgā izvēlējamies pēc apkārtējo atsauksmēm. Par Aizputes bērnu ārstiem bijām dzirdējuši ne to labāko, tāpēc, parunājot ar citiem, mums Jansoni ieteica kā ļoti labu ārsti, un tiešām sūdzēties nevaram! Paši savu ārsti Aizputē mainījām pirms vairākiem gadiem, kad pārgājām no bērnu uz pieaugušo dakteri. Šoziem neesam slimojuši – turamies.

Agnese Lapsiņa, strādā Kuldīgas novada pašvaldībā:

– Ar pirmo reizi sazināt nevar – jāzvana atkārtoti, līdz paceļ. Mana ģimenes ārste ir Sarmīte Opmane. Ārstu mainīju tad, kad pirms septiņiem gadiem pārcēlos no Rīgas. Kā izvēlējos? Pajautāju citiem kuldīdzniekiem, par kuru vislabākās atsauksmes. Problēmu ar nepareizām zālēm vai diagnozēm bijis nav. Ārste ir kompetenta, iedziļinās pacienta problēmās, un redzams, ka viņai nav vienalga, – tā tam būtu jābūt, un to es novērtēju. Sliktas atsauksmes par citiem dzirdējusi neesmu. Zinu vien to, ka ārsti šeit ir pārslogoti: daudz pacientu un īss pieņemšanas laiks var sagādāt problēmas. Man pie ārstes iznāk iet pāris reizi gadā – bieži ne. Bērni gan šoziem ar elpceļu slimībām slimo nepārtraukti. No pērnā oktobra mājās pastāvīgi ir kāds slimnieks, un citām ģimenēm iet līdźīgi. Bērniem mums ir daktere Pūpola.

Zigrīda Kimbore, pensionāre:

– Ar savu ārsti sazinājos telefoniski, man ir viņas tālrunis. Ģimenes ārste ir daktere Cakule. Viņa pieņem Kuldīgā, Planīcas ielā, arī Rumbas un Rendas pagastā. Ārsti mainīju tad, kad daktere Briška aizgāja pensijā. Viņa mums Cakuli bija jau sarunājusi. Problēmu nav bijis. Mani radi dzīvo Rudbāržos, viņiem vienīgā ārste aizgāja pensijā, un nu pierakstījušies pie dakteres Zaueres, kura pieņem tikai Snēpelē. Pensionāram bez transporta aizbraukt tik tālu ir sarežģīti. Grūti jau pie ārstiem tikt. Ko tas dod, ka tiec pie ģimenes ārsta, bet citi speciālisti tik noslogoti, ka mēnešiem ilgi jāstāv rindā? Man ir problēmas ar sirdi, pirms Ziemassvētkiem bija slikti, gribu atrast cēloni, bet pie speciālista netieku. Pie ģimenes ārstes gan tiku klāt otrajā rītā – uztaisīja arī kardiogrammu un asins analīzes.

Māris Henšelis, kuldīdznieks:

– Ģimenes ārste ir daktere Klauga. Problēmu pagaidām ne ar veselību, ne ar ārsti nav bijis. Pie viņas iznāk iet pāris reizi gadā, kad esmu saaukstējis. Pieteikt vizīti var diezgan ātri. No citiem neko sliktu dzirdējis neesmu. Nemaz neatceros, kā savu ārsti izvēlējos. Pie viņas esmu jau kopš 18 gadu vecuma.

Ginta Ivanovska, strādā Kuldīgas novada pašvaldībā:

– Divus gadus mana ģimenes ārste ir daktere Rone. Varu teikt tikai to labāko – brīnišķīga! Vienmēr pieejama, saprotoša un atbalstoša. Komunikācija ir ļoti laba – ar māšīnu sazināties vatsapā, jo mūsu paaudzei tas ir ātri un ērti. Paldies Dievam, bieži viņas pakalpojumi nav nepieciešami, bet, cik esmu bijusi, tik varu teikt, ka daktere ir izcila un kompetenta. Pie viņas esmu kopš brīža, kad līdźšinējā ģimenes ārste Supe aizgāja pensijā. Arī par viņu varu teikt tikai tos labākos vārdus. Dakteri Roni izvēlējamies pēc Supes ieteikuma. Uz citu negatīvo pieredzi nekoncentrējos, vados vien pēc savas pieredzes un, ja man kāds prasa padomu, iesaku savu ārsti.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

FOTOKOMENTĀRS

Ap mēnesi mirdzošs loks

Piektdien, 6. janvārī, Kuldīgā un novadā ap mēnesi bija novērojams spīdīgs loks, ko dēvē par mēness halo. Vēl to sauc arī par mēnessvīksni, kas ir kā nakts varavīksne, redzama pretējā mēness redzamības vietas debesu daļā. Latvijas Astronomijas biedrības valdes priekšsēdis Māris Krastiņš stāsta, ka tas neesot nekas neparasts un to var novērot diezgan bieži: „Tā veidošanās saistīta ar ledus kristāliem atmosfēras augšējos slāņos. Mēness gaismai ejot cauri attiecīgās formas kristāliem, šāds gaismas aplis veidojas. Biežāk gan tas novērojams ap sauli, retāk – ap mēnesi.” Prognozēt, kad tāds parādīsies, neesot iespējams: „Pateikt, vai tajā brīdī, kad mēness halo redzat Kuldīgā, to redzēs, piemēram, Saldū vai Aizputē, nevar, jo tur mākoņi var būt citādāki.”

Amanda Gustovska, Līgas Gabrānes foto

Stāsts par Irinu Tīri

Alsungas Amatu mājā līdz 28. februārim apskatāma Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra fotostudijas *Fotast* četru autoru izstāde *No skices līdz*. Tā veltīta mūziķa Igo Fomina mammai Irinai Tīrei viņas 85 gadu jubilejā.

Izstādi koordinē pensionētā grāmatvede Ilona Gabaliņa-Kila, un tā veidota kopā ar studijas kolēģiem Ilgu Lasmani un Rolandu Dārziņu. Tā jau bijusi Liepājā, Pāvilostā, Skrundā, Priekulē, Vērgalē, Aizputē un nu nonākusi Alsungā.

I. Gabaliņa-Kila stāsta: „Izstādes rīkojam galvenokārt Kurzemē. Alsungā apskatījām, ka Amatu mājā ir labas telpas, bija brīva vieta. Izstāde *No skices līdz* izdomāta tāpēc, lai parādītu, cik aktīvi un radoši spējam būt dažādās jomās. Pie mums nāk pensionāri, kuri glezno, zīmē, fotografē un ir aktīvi sabiedriskajā dzīvē. Gribam parādīt arī mākslas tapšanu. Izvēlējamies portretēt Irinu, jo viņa savā dzīvē sasniegusi nozīmīgu atskaites punktu, tādēļ likās interesanti izveidot stāstu par viņu.”

Izstādē ir portreti, kuros māksliniece I. Tīre redzama skicējot un gleznojot, fotostudijā darbojoties ar modeli. Viņa savus darbus veido ar guaša un pastela krāsām, strādā arī dažādā grafiskā tehnikā: „Ja ieskatīsieties, redzēsiet, ka fotogrāfijās esam akcentējuši mākslinieces rokas. Tās ir kā instrumenti, ar ko viņa realizē savu skatījumu uz dzīvi. Fotogrāfijās redzamas gan emocijas darbojoties, gan pārdomu brīži,” skaidro I. Gabaliņa-Kila.

Darbi radīti 2021. gada nogalē, izstāde atklāta pērn februārī: „Tapšanas laikā iepazīsim Irinu tuvāk – viņas aizrautību, atbildības izjūtu un vēlmi darboties.” Stāsts turpinās ceļu arī pie citiem skatītājiem. Kur – tas gan vēl nav zināms.

Fotoizstāde *No skices līdz* ir stāsts par Liepājas mākslinieci Irinu Tīri, mūziķa Igo mamma. Attēlos ir viņas emocijas radot.

Amanda Gustovska,
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Sacentīties gudrākie

Laura Vanaga no Kuldīgas Centra vidusskolas un Beāte Šneidere no V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (VPKV) trešdien piedalīsies Latvijas Televīzijas erudīcijas spēles *Gudrs, vēl gudrāks* 10. klases pusfinālā.

B. Šneidere stāsta, ka populāro spēli skatās vairākus gadus. Iepriekš tajā piedalījušies gan VPKV, gan citu skolu audzēkņi. Tas pamudinājis arī viņu. Aizpildījusi anketu par interesēm, sasniegumiem, brīvā laika nodarbēm u.c. Raidījuma veidotāji to izvērtējuši un uzaicinājuši. Šogad vidusskolēniem mācības notiek pēc jaunās kompetenču pieejas, un Beāte cer, ka nebūs sarežģītu jautājumu par vēsturi un ķīmiju, toties varēs parādīt zināšanas valodās, kas viņai padodas.

Gudrs, vēl gudrāks jau 15. gadu aicina ikvienu 5.–12. klases skolēnu iesaistīties aizraujošā zināšanu pārbaudē, lai atrastu Latvijā gudrākos un spējīgākos visās vecuma grupās, attīstītu izpratni, ka nākotnes mērķiem zināšanas ir svarīgas. Katrā grupā ir trīs pusfināli, kuros sacenšas 12 dalībnieku. Divi labākie iegūst tiesības piedalīties finālā. LTV ēterā spēle ir piektdienu vakaros, to vada Toms Grēviņš un Kaspars Ozoliņš.

Daina Tāfelberga

Siltināšana beidzot sagaidīta

Šonedēļ Rudbāržos paredzēts sākt siltināt divus daudzdzīvokļu namus: Jubilejas ielā 3 un Parka ielā 1.

„Mājas tiks norobežotas, un celtnieki darbu sāks pagrabā. Katrai projekts nedaudz atšķiras, jo atšķiras pašas ēkas. Piemēram, Jubilejas ielā ir četras kāpņu telpas, Parka ielā tikai divas, taču dzīvokļu skaits abās vienāds – 24. Atšķiras arī balkonu un jumta konstrukcijas,” stāsta pagasta pārvaldes vadītāja Inese Ivāne.

Siltināšana līdz nesenam laikam bija iestrēgusi – tā gaidīta apmēram septiņus gadus. Projekts iekustināts, pateicoties *Skrundas komunālās saimniecības* jaunajam un enerģiskajam namu apsaimniekotājam Andrim Liseckim, skaidro I. Ivāne. Abas ēkas būvētas 70. gados, un siltuma zudums tajās bija liels.

Līga Gabrāne

Atjauno festivālu *Notici sev*

22. martā Kuldīgā iecerēts festivāls *Notici sev* Kurzemes mūzikas skolu audzēkņiem.

Šāda tradīcija E. Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolai bija jau pirms kovidā pandēmijas, un nolēmts to šogad atjaunot. Novada domes sēdē deputāti budžetā paredzēja 200 eiro, lai konkursa laikā varētu notikt arī meistarklase pedagogiem. Tāpat atļauts skolai noteikt dalības maksu – 15 eiro katram festivāla dalībniekam, kurš nav Kuldīgas mūzikas skolas audzēkņis.

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Mašīna darbojas viena, grāvi vīrietis ar pārsistu galvu

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

2. janvāris. Autovadītājs ziņo, ka Kuldīgā pie *Rimi* apļa liela bedre bojā transportlīdzekļiem riepas. Nododam ziņu *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*, avārijas brigāde sola ierasties pēc 20 minūtēm. Raiņa ielā īpašnieku sodām par auto stāvēšanu invalīdu stāvvietā bez attiecīgas kartes. Baložu ielā auto novietots tur, kur nedrīkst, un vadītājs taisnojas, ka vajadzējis tikt uz aptieku, bet brīvu stāvvietu tuvumā nav. Izsakām brīdinājumu. Baznīcas ielā guļ vīrietis reibumā – viņam sods.

3. janvāris. Raiņa ielā atkal auto ir invalīdu stāvvietā, bet Aizputes ielā tie atstāti bez laika norādes – visiem sods. Zvans par auto Siena ielā, kas tur stāv ilgstoši, bet satiksmi tas ne-traucē, arī citu likumpārkāpumu nav. Snēpelē pārbaudām, kā noslēgti līgumi par atkritumu izvešanu. Vienam saimniekam dodam desmit dienas, lai līgumu noslēgtu, kā arī liekam mēneša laikā reģistrēt suni. Skrundā, Saldus ielā, ar dzīvokļa īpašnieku pārrunājam uzvedības normas, jo kaimiņi sūdzējušies par trokšņošanu.

4. janvāris. Kuldīgā, netālu no Lapeglu un Virkas ielas krustojuma, ceļa remonta vietā izbērtas koka skaidas. Nofotografējam un meklējam vainīgo. Pārventā, jaunā skatu torņa būvlaukumā, strādniekiem aizrādām, ka ar automašīnām Ventas liegumā iebraukt nedrīkst. Rakstām vairākus soda lēmumus par auto atstāšanu aizliegtā vietā vai Liepājas un 1905. gada ielas stāvvietā bez laika norādes. Pie degvielas uzpildes stacijas Lapeglu ielā automašīna vairākas stundas stāv ar ieslēgtu motoru. Noskaidrojam, ka tā noņemta no uzskaites, tai nav derīgas tehniskās apskates uzlīmes. Īpašnieku nesastopam, lietu nododam Valsts policijai (VP).

5. janvāris. Kaļķu ielā strīds par auto novietošanu kopīgā pagalmā – mēs varam tikai ko ieteikt, jo pašiem vien būs jāvienojas. Mums ziņo, ka Pētera ielā vīrietis streiņo, bet patruļa tuvākajā apkārtnē nevienu nemana.

6. janvāris. Aizputes ielā, stāvvietā pie slimnīcas, divi soda lēmumi par auto atstāšanu bez laika norādes. Mums ziņo, ka kāda mašīna no gājēju ielas nogriezusi uz Baložu ielu un brauc pretējā virzienā. Ziņojam VP.

7. janvāris. Plostu un Sakņu ielas krustojumā grāvi guļ vīrietis ar pārsistu galvu, aizvedam uz slimnīcu, lai ārsts apskata. Cietušais mums zināms un ar likumu nav draugos. Pēc apskates vedam mājās un atkal rakstām sodu. Pēc brīža no slimnīcas uz mājām jāved cits vīrietis.

8. janvāris. Lapeglu ielā deg dārza mājiņa. Ugunsdzēsēji nelaimi novērsuši, atbraukuši arī mediķi, bet cietušo nav.

Nedēļas laikā patruļa pārbaudījusi kārtību pagastos, kā arī suņu pastaigu laukumu Kuldīgā. Pārkāpumi nav konstatēti.

Pierakstījusi Daina Tāfelberga

Dega dārza mājiņa un atkritumi

Trijās diennaktīs, no 6. janvāra līdz 9. janvāra 6.30, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) Kurzemē saņēmis 17 izsaukumus: septiņus uz ugunsgrēku, astoņus uz glābšanas darbiem, bet divi bijuši maldinājumi.

Sestdien Skrundā, Dārza ielā, vienstāva mājas dzīvoklī spainī deguši atkritumi, bet Kuldīgā, Virkas ielā, – dārza mājiņa (9 m²), informē VUGD pārstāve Viktorija Gribuste.

Kas ārstēs cilvēkus Skrundas pusē

Vairāki Skrundas apkaimes iedzīvotāji uztraukušies, ko viņiem tagad darīt, jo ilggadējā ģimenes ārste Māra Ostašova devusies pensijā.

Nacionālā veselības dienesta Kurzemes nodaļas vadītāja Anita Zolmane skaidro: „Trešdien (4. janvārī – red.) bija pārrunas ar pašvaldību – prakses pārņēmēja nav. Uzrunājām Skrundas ģimenes ārsti Rutu Vinteri, bet viņai pašai daudz pacientu, tāpēc pārņemt visu praksi viņa atteicās. Pacientus pieņemt neatsakās neviens – nepieciešamības gadījumā var doties gan pie daktes Vinteres, gan vēl viena Skrundas ārsta – Mārtiņa Āboliņa, gan pie Zandas Zaueres vai izvēlēties vēl citu ārstu.”

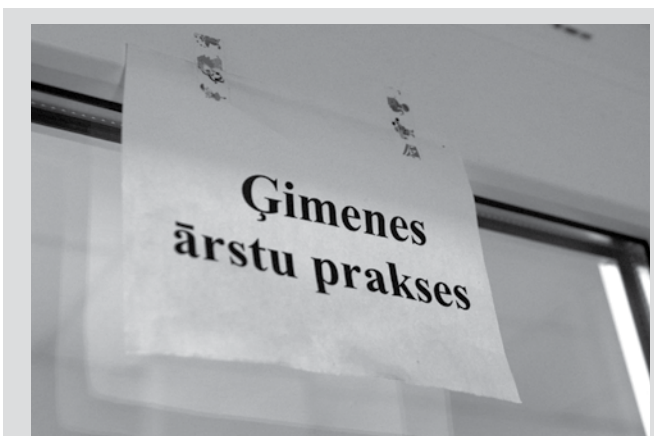
Novada domes priekšsēdes vietniece Nellija Kleinberga, kas atbild par Skrundas pusi, uzskata: nevar tikai gaidīt un cerēt, ka problēma uzsūksies pati no sevis, – ir aktīvi jāstrādā, lai atrastu jaunu ģimenes ārstu. „Es pati runāju ar Latvijas Ārstu biedrības vadītāju Ilzi Aizsilnieci un esmu saņēmusi kontaktus, ar ko tālāk runāt par rezidentūru beigušajiem studentiem, kuri varbūt gribētu nākt strādāt šeit,” saka N.Kleinberga. Viņa runājusi arī ar Saldus ģimenes ārstiem, lūdzot skrundeniekiem neatteikt, un teju katru dienu kāds no Skrundas jau braucot pierakstīties Saldū, taču attāluma dēļ visiem tas neder. Iedzīvotāji patiešām esot satraukti: „Problēma liela. Pacientu daktere bija daudz – ja nemaldos, ap 2000. Turklāt visi nebija informēti, ka ārste darbu beidz. Tā ir liela neziņa.”

M.Ostašova no 1. janvāra devusies pensijā, un tagad Skrundā pieņem M.Āboliņš un R.Vintere, taču viņiem pacientu jau gana, it sevišķi daktere Vinterei. N.Kleinberga uzskata, ka atbilstoši pacientu skaitam pilsētā noteikti vajadzīgs vismaz vēl viens ģimenes ārsts.

Arī skrundeniece Gunta Stepanova uzsver, ka situācija jārisina steidzami: „Ģimenes ārstes Māras Ostašovas pacienti nezina, kur pierakstīties. Ir pilsētas vadība, novada vadība, valsts vadība, un visiem kopā jāpieņem lēmums. Mēs jau nevaram paredzēt, kurā brīdī var kaut kas notikt ar veselību un kad ārsta palīdzība būs vajadzīga. Protams, ikviens var izlemt, pie kura ārsta viņš pierakstās, bet jābūt piedāvājumam.”

Arī viņa pieļauj, ka daudzi nemaz nezina, ka ģimenes ārste devusies pelnītā atpūtā, jo publiska paziņojuma neesot bijis.

Inta Jansone, Līga Gabrāne
Līgas Gabrānes foto

KULDĪGAS NOVADA ĢIMENES ĀRSTI

Ināra Andersone, prakse Kuldīgā, tālr. 63322401.

Mārtiņš Āboliņš, ģimenes ārsta un internista prakse Skrundā, Skrundas pagastā, Raņķos, Nīkrācē, Rudbāržos, e-pasts: dr.abolins@gmail.com, tālr. 63331205.

Laima Jansone, prakse Kuldīgā, Pelčos, tālr. 63326147.

Gita Cakule, prakse Kuldīgā, Rumbas pagastā, Rendē, tālr. 63326147.

Rūta Eglīte, prakse Kuldīgā, tālr. 63323623.

Zaiga Rone, prakse Kuldīgā, tālr. 63323623.

Jolanta Klauga, prakse Kuldīgā, tālr. 63323623.

Līga Lagzdiņa, prakse Kuldīgā, Laidos, Padurē, tālr. 63322401.

Sarmīte Opmane, prakse Kuldīgā, tālr. 26487442.

Linda Pūpola, ģimenes ārsta un pediatra prakse Kuldīgā, tālr. 63350408.

Aigars Pūpols, prakse Kuldīgā, Īvandē, tālr. 63323623.

Andra Skābarde, ģimenes ārsta un pediatra prakse Kuldīgā, tālr. 63350407.

Rūta Vintere, prakse Skrundā, Skrundas pagastā, Nīkrācē, Raņķos, Rudbāržos, tālr. 63331602.

Inese Zīle, prakse Vārmē, Kabilē, Turlavā, tālr. 63322172.

Zanda Zauere, prakse Snēpelē, tālr. 29236384.

Atzīst ģimenes ārstu trūkumu

Tiekoties Kuldīgas novada domes priekšsēdei Inesei Astaševskai un Nacionālā veselības dienesta (NVD) Kurzemes nodaļas vadītājai Anitai Zolmanei, pārrunāts, kā līdztekus jau ieviestajām iniciatīvām un jauno mediķu stipendijām pašvaldība var palīdzēt ģimenes ārstu trūkumu mazināt.

Pašlaik novadā reģistrētas 15 šo ārstu prakses, un tas ir par trim mazāk nekā pērn. Lielākā daļa jeb 81% ģimenes ārstu ir pirmspensijas vecumā, liecina NVD informācija pašvaldībai. Prākšu skaits samazinājies tāpēc, ka divi mediķi (Alsungā un Skrundā) darbību pārtrauca, dodoties pensijā, bet viens aizgājis mūžībā.

Pēc domes vadības tikšanās ar NVD Kurzemes nodaļu precizēts, ka Skrundas un apkārtnes iedzīvotāji, kuri bija ģimenes ārstes Māras Ostašovas pacienti, var pārrēģistrēties pie Rutas Vinteres un Mārtiņa Āboliņa Skrundā vai Zandas Zaueres Snēpelē, tāpat pie kāda Saldus medicīnas centra ārsta.

Domes priekšsēde I.Astaševska skaidro: „Ģimenes ārsti novēco, pensionējas, prakses ir noslogotas, bet iedzīvotājiem svarīgi, lai ārsts ir tuvu dzīvesvietai. Tāpēc jau vairākus gadus meklējam veidus, kā ģimenes ārstus ieinteresēt un jaunus speciālistus motivēt pēc mācībām strādāt Kuldīgas novadā. Ar stipendiju programmu tas izdevies – pēdējos divos gados tā piesaistītas divas topošās ģimenes ārstes: Rīgas Stradiņa universitātes 2. studiju gada rezidente Dace Sudraba un Latvijas Universitātes 2. studiju gada rezidente Linda Ikauniece. Būtiski ir atbalstu jaunajiem speciālistiem mērķtiecīgi turpināt, tāpēc plānojam izsludināt kārtējo stipendiju konkursu, par ko lemsim janvāra domes sēdē.”

Pārreģistrējoties pie cita ģimenes ārsta, jāaizpilda anketa. Var apmeklēt ārsta praksi vai to darīt elektroniski vietnē www.eveseliba.gov.lv, bet arī tad jāsaņem ar ārstu, pie kura esat reģistrējušies, jo viņam pieteikums jāapstiprina.

Ciecerē top dzīvnieku patversme

Dzīvnieku aizsardzības biedrība Nika sākusī Skrundas pagasta Ciecerē veidot dzīvnieku patversmi. Pagājušonedēļ ciemā organizēta sapulce, lai to apspriestu ar iedzīvotājiem.

Tajā piedalījās Kuldīgas novada pašvaldības pārstāvji, ieceres autori un Cieceres iedzīvotāji. Patversme tiek veidota Cieceres ielā 5, un turpat līdzās atrodas dzīvojamās mājas.

„Projekts iedzīvotājiem raisījis jautājumus, piemēram, kā patversme darbosies, vai tā netraucēs naktsmieru, vai uz šo vietu nesāks pastiprināti nākt meža zvēri. Tāpēc nolēmām organizēt sapulci, lai visu noskaidrotu,” saka novada domes priekšsēdes vietniece Nellija Kleinberga.

Izskanējuši gan skeptiski viedokļi, gan atbalsts idejai un rūpēm par dzīvniekiem. Iebildumu, iespējams, būtu bijis mazāk, ja patversmes veidošana savlaicīgi būtu apspriesta ar apkārtniekiem, pieļauj N.Kleinberga. „Informācijas trūkums radīja neizpratni par to, kas te notiek. Taču tagad viss izskaidrots – kas un kā plānots.”

Sapulces rezultātu viņa formulē šādi: „Mēs ļaujam projektam īstenot, bet ar nosacījumu, ka dzīvnieki, it īpaši suņi, pa nakti tiek turēti ēkā, lai netraucētu naktsmieru. Trīs mēnešus skatīsimies, kā patversme darbosies, vai nosacījumi tiek ievēroti, un tad ar iedzīvotājiem atkal satiksimies.”

Patlaban suņu izmitināšanai šajā īpašumā var izmantot ēku, kas agrāk bijusi dzīvojamā māja. Savukārt vasarā patversmes īpašnieki iecerējuši izveidot tādas dzīvnieku mājas, kurām būtu slēgtā daļa. „Būs mājiņa un priekšā ierobežota teritorija, kurā var iziet laukā,” ideju skaidro Nika Inese Laukšteine, biedrības Nika valdes locekle.

Sapulcē piedalījās arī veterinārārste Anete Kalniņa-Beinerte, kura pārstāv kliniku *Pet Care*, kas darbojas arī Kuldīgā. Paredzēts, ka tā aprūpēs patversmes iemītniekus.

Kā skaidro N.I.Laukšteine: „Latvijā, it īpaši Kurzēmē, dzīvnieku patversmju ļoti trūkst. It sevišķi tādu vietu, kur varētu uzturēties suņi.” Pēc viņas teiktā, situāciju pasliktina tas, ka dzīvnieku patversme Saldū, sākot ar šo gadu, darbību ir pārtraukusi. Ciecerē būtu plašākas iespējas nekā Saldū, piemēram, vienlaikus varētu uzņemt apmēram 100 kaķu. Patversme sadarbotos ar pašvaldībām Kuldīgas, Saldus un Ventspils novadā, arī Ventspilī. Pirmos dzīvniekus varēšot uzņemt jau tuvākajā laikā. „Ir atlicis nokārtot nelielas formalitātes, varēsim sākt darboties,” saka N.I.Laukšteine.

Dzīvnieku aizsardzības biedrība Nika reģistrēta Talsos, taču līdz šim darbojās arī Saldū. Saldus novada pašvaldības mājaslapā atrodama ziņa, ka no pērnā gada 15. augusta biedrība Nika sāk darbu taipusē un gādā par pamestiem, ievainotiem un mirušiem dzīvniekiem.

Līga Gabrāne

Skatē sevi parādījuši labi

Dziesmu svētku skatēs Kuldīgas novada folkloras kopas un etnogrāfiskie ansambļi guvuši ļoti labus rezultātus.

Folkloras skatē piedalījušies 222 kolektīvi, tautas mūzikas skatē – 61. Pirmo pakāpi ar 49,2 punktiem ieguvusi folkloras kopa *Suitu vīri*. To žūrija piešķirusi arī etnogrāfiskajiem ansambļiem *Gudenieku suiti* (48,8) un *Suitu sievas* (48,6), folkloras kopām *Ēdol's ķist'* (45,6), *Basu suiti* (45,6), *Suitu dūdenieki* (45,2), Rudbāržu *Kamenītei* (44,7) un Alsungas kapelai *Alšvangas*

spēlmaņi (40,7). Otro pakāpi ieguvušas Kuldīgas folkloras kopa *Kūrava* (40,2) un Snēpēles kapela *Kā ir, tā ir* (31,3).

8. jūlijā Folkloras dienā piedalīties tie, kuru programma novērtēta vismaz ar 43 punktiem. Ja vajadzēs, svētku mākslinieciskais vadītājs aicinās arī citus. No tautas mūzikas kolektīviem Dziesmu svētkos piedalīties tie, kuri ieguvuši 1. un 2. pakāpi, kā arī 3. pakāpes kolektīvi pēc mākslinieciskā vadītāja ieskatiem.

Kristīne Pabērza

Cita kārtība potēm un kovida testam

Jaunajā gadā Kuldīgā vakcinācijas kabinets būs ne vairs vieglatlētikas manēžā, bet gan slimnīcā. Mazinoties kovida pārbaudes nozīmei, mainīti arī noteikumi uzņemšanai slimnīcā.

No 25. janvāra potēšanas kabinets darbosies Aizputes ielā 22 blakus E.Gulbja laboratorijai. Darbalaiks – trešdienās no 9.00 līdz 11.00. Vakcinēs pēc pieraksta pa tālr. 29469816 vai mājaslapā www.manavakcina.lv.

Iestājoties slimnīcā (akūti vai neatliekami, tai skaitā grūtniecēm un cilvēkam, kurš pavada bērnu līdz 18 gadiem)

būs valsts samaksāts kovida tests.

Iestājoties dienas stacionārā, piemēram, uz plānveida operāciju, izmeklējumu vai medicīnisku manipulāciju, antigēna tests būs pēc slimnīcas cenrāža, un pacientam jāmaksā desmit eiro. Par testu jāmaksā arī grūtnieci pavadošajam cilvēkam.

Ja pēdējo 60 dienu laikā kovids pārslimots un varat uzrādīt pārslimošanas sertifikātu vai pozitīvu PQR RNS testu, tad SARS-CoV-2 antigēna tests nebūs vajadzīgs.

Inta Jansone

Policiste – draugs un palīgs

„Darbs policijā jau sen bija ieinteresējis. Jābūt acinājumam – tad var strādāt ar patiku, cilvēki sāk uzticēties, var viņiem palīdzēt, un ir rezultāti,” saka SANDA DĒVITA, Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa inspektore darbā ar nepilngadīgajiem. Gada nogalē viņa saņēma Valsts policijas goda rakstu un krūšu nozīmi par 15 nostrādātajiem gadiem.

Pēc izglītības esat pedagoģe. Kas pamudināja atstāt darbu skolā un iet strādāt policijā?

Pēc Skrundas vidusskolas aizgāju uz Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju, kur ieguva bakalaura izglītību pedagoģijā. Tā nešaubīgi nevaru pateikt, kāpēc tāda izvēle. Bija sasniegumi sportā, Skrunda vienmēr bijusi sportiska, īpaši volejbols iecienīts.

Pēc akadēmijas atgriezās dzimtajā pusē un astoņus gadus nostrādāju Laidu pamatskolā. Policijas darbs jau agrāk piesaistīja uzmanību. Kaut kā tā forma uzrunāja. Vīrs tolaik strādāja policijā, un vide nebija sveša. Kad 2007. gadā atbrīvojās nepilngadīgo lietu inspektora vieta, daudz nedomādama, pieteicos. Uz policiju nevar iet negribīgi. Savā ziņā darbs sasaistīts ar pedagoģiju.

Kas pa šiem gadiem mainījies?

Galvenokārt struktūra. Kad sāku, kolektīvs bija daudz lielāks. Skrundā bija savs iecirknis, un kopā ar instruktoriem, patruļdienestu un ceļu policiju tajā strādāja 21 policists. Pirmie pieci gadi pagāja vienā skriešanā: piedalījies reidos, braucu uz notikumiem arī naktīs, lai iepazītu apstākļus. Joprojām turpinu, bet tagad daudz lietas jau zināmas.

Būtībā no paša atkarīgs, kā labāk strādāt: vai nu tu lielākoties sēdi pie papīriem kabinetā, vai arī ej un situāciju iepazīsti klātienē. Dokumentu ir daudz, un arī šis darbs jāizdara kārtīgi. Reidus un izbraukumus var plānot pēc savas iniciatīvas. Es daudz mācījos no pieredzējušajiem kolēģiem. Nekautrējos prasīt padomu, un viņi to deva. Dažbrīd, kad gatavojos braukt uz skolu paņemt paskaidrojumus, viņi nosmēja, ka tad jau būs ilgi. Sākumā tiešām pagāju ilgāks laiks, kamēr sīki un smalki izprašāju, jo tad vēl tikai mācījos.

Vai jūsu pārziņā ir Skrundas puse?

Kādreiz inspektoriem teritorija bija sadalīta, bet ar laiku robežas izzudušas. Dzīvoju Skrundā, esmu tur augusi, tā puse un iedzīvotāji man vairāk zināmi. Kad aizgāju strādāt policijā un braucu uz Laidu skolu jau kā inspektore, bijušie skolēni tik un tā sveicināja: „Čau, skolotāj!” Vēl ilgi nesauca par policisti, bet tikšanās reizēs bija aktīvāki un atklātāki, varējām sirsnīgi izrunāties. Pazi-

Viena no aktualitātēm policijas darbā ir cīņa ar pusaudžu smēķēšanu. Lai atrastu elektroniskās cigaretes, kopā ar kinologiem skolās tiek rīkoti reidi. Attēlā ar Kuldīgas iecirkņa inspektoru Viesturu Kaltinietu un vecāko inspektoru Māri Ozoliņu.

nu skolēnu vecākus un ģimenes, no kādām viņi nākuši. Tagad viņiem pašiem dzimst bērni. Ne jau visi nonāk likumsargu redzeslokā, bet daudzi pazīstami, uz ielas sasveicināties.

Vai darbā tas palīdz?

Ir vieglāk situāciju saprast. Policistam vairāk jātiekas ar cilvēkiem, jo tikai tā var darīt preventīvo* darbu un tas nesīs augļus. Jo vairāk būsim, kā saka, uz ielas, jo vairāk cilvēki, tai skaitā jaunieši, redzēs mūsu darbu. Dažkārt dzirdēta bēdīga atziņa: tur tik daudz pārkāpēju, ka maz cerību tādā vidē kaut ko mainīt. Tā nav. Kādā mirklī pārkāpumu var šķist daudz, bet, ja policists ar tiem cilvēkiem regulāri tiekas, tad, izvērtējot gada griezumā, situācija acīmredzami uzlabojusies.

Kas sagādā lielākās grūtības?

Visgrūtāk ir tad, ja jūtu un redzu, ka vairs nevar palīdzēt. Bezcerīgas situācijas gadās reti, jo lielākoties var kaut ko labot. Man tāds smags notikums bija pirmajos darba gados. Kādā pagastā bērns atņēma sev dzīvību. Grūti to pieņemt, saprast, tikt pāri un aizmirst. Vēl šodien atceros.

Un kas gandarī?

Ar bērnu vecākiem cenšos visu pārrunāt un izskaidrot, lai viņi saprastu. Lai neuztvertu mani tikai kā likumsargu, kas sauc pie atbildības. Lai domātu arī par savu rīcību, sekām un turpmākajām iespējām. Lai neaizietu, dusmās aizcērtot durvis. Ne vienmēr vecāki saprot, tomēr liels ir gandarījums, kad pasaka paldies. Dažs promejot saka: „Uz redzēšanos!” Cits – ka tā labāk neteikt, bet es atbildu, ka varam

ar prieku sasveicināties citā vietā un reizē. Gandarījums ir tad, kad esmu varējusi palīdzēt, kad mans padoms bijis noderīgs. Prieks, ja no skolas piezvana sociālais pedagogs vai atnāk mamma un jautā, kā labāk rīkoties. Ir gadījies, ka pat svētdienas rītā nāk pēc padoma.

Parasti no policista mūk prom. Laikam esat no tiem, kas šo stereotipu cenšas mainīt.

Deviņos no rīta man klauvēja pie durvīm – vēl nodomāju, kas par ciemiņiem tik agri svētdienā. Vajadzēja konsultāciju. Ja reiz cilvēks nāk, es nevaru atteikt, kaut arī nav darbdiena. Ir svarīgi, lai mans darbs būtu vajadzīgs. Ar represijām neko nevar mainīt. Svarīgi, lai attiecības izveidotos tādas, ka cilvēki uzticas, piezvana, atnāk, izstāsta to savu sāpi. Ir prieks apzināties, ka policijai uzticas, jo tad var palīdzēt. Uz to vērstas arī tās strukturālās pārmaiņas, kas mūsu darbā šogad gaidāmas.

Vecākiem bērni vienmēr šķiet labākie – grūti noticēt, ka darījuši ko sliktu.

Tas nav nekāds atklājums, ka viss sākas mājās un ģimenē. Bet grūti to pieņemt tad, kad notikumam nav patīkami. Problēmām parādoties, tiek meklēta sakne. Daudziem tad ir atklājums – viņi nespēj noticēt, ka labais, priekšzīmīgais bērns būtu spējīgs tā rīkoties. Problēmu vairo tas, ka daudz sliktās ietekmes nāk no interneta, kas ir grūti kontrolējama vide. Vecāki nepārzina, ar ko bērns draudzējas un sazinās. Tāpēc vienmēr saku, ka jāuzmana, ko bērns dara, kādu informāciju

savā viedierīcē saņem un nodod. Dažkārt vecāki atrunājas, ka neesot piekļuves, bet tā nevar būt, jo viņi taču par datoru, telefonu un internetu maksā. Vieni uzklausa, citi kategoriski paliek pie sava. Un tad viņi bērnu uzvedības dēļ atgriežas atkal un atkal. Tas ir bēdīgi.

Kāda jums kā kādreizējai skolotājai šķiet jaunā paaudze?

Visā sabiedrībā daudz mainījies. Vairbūt beidzot esam sapratuši, ka vispirms bērnam jāmaņa pienākumi un tad tiesības. Bija periods, kad tika uzsvērtas tiesības, it kā pienākumu nebūtu. Tā bija liela kļūda. Es ceru, ka to visi sapratuši un Bērnu tiesību aizsardzības likumu prot lasīt pareizi. Man pašai dēls mācās 1. klasē. Varu salīdzināt, kas skolā 15 gados mainījies. Nevaru teikt, ka tagad bērni labāki vai sliktāki. Viņi aug tā, kā tiek audzināti reizē ar pārmaiņām sabiedrībā.

Šodien viena aktualitāte mūsu darbā ar skolām ir cīņa pret smēķēšanu. Elektroniskās cigaretes ir modes lieta, bet tās ir vēl kaitīgākas par tabakas izstrādājumiem. Bērni to neapzinās. Rīkojam reidus ar kinologiem un suņiem, kas apmācīti atrast cigaretes un citas vielas, ko nepilngadīgajiem aizliegts tirgot vai nodot. Kā tad bērni pie tādām tiek? Protams, ar pieaugušo palīdzību. Reiz pieķērām pārdevēju: attaisnojās, ka bijusi rinda, nav pamanījusi, nav iedomājusies, cik tas slikti. Ja pašas bērns smēķētu, tad droši vien padomātu. Mums nebūtu jāiet uz skolu ar suņiem, ja pieaugušie nebūtu tik vienaldzīgi un apzinātos paši savas rīcības sekas.

Valsts policijas 104. gadadienā Kurzemes reģiona pārvaldē, saņemot apbalvojumu. Kuldīgas policijas iecirkņa inspektore Sanda Dēvita uzskata, ka vairāk jābūt sabiedrībā, jātiekas ar cilvēkiem, jo tad preventīvajam darbam būs augļi un pārkāpumi mazināsies.

Ar vīru Mārtiņu un dēlu Krišjāni.

Kolēgi jūs raksturo gan kā pašreizējo policisti, gan nosvērtu un mierīgu cilvēku. Vai jūs var izvest no pacietības?

Ir jau brīži, kad emocijas draud ņemt virsroku, bet jāapzinās, kādā vietā esmu. Man laikam palīdz tā forma. Un ar agresiju jau neko nevar panākt. Gadās, ka kāda mamma saklīdz, tētis aizcērt durvis. Arī bērni var būt nekaunīgi. Bet no kliegšanas jau nav jēgas. Jāpagaida, līdz emocijas norimst.

Kā atpūšaties, atgūstat enerģiju?

Pārsvarā kopā ar ģimeni. Mēdzam trijādi izbraukt kaut netālu, lai relaksētos. Vīrs strādā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, un brīvais laiks ne vienmēr sakrīt, bet cenšamies.

Kādi notikumi ārpus darba jūs satrauc visvairāk?

Situācija Ukrainā, jo tur gandrīz pie pašas Krievijas robežas dzīvo visi mani radi no mammas puses. Kopš 24. februāra cita informācija par pasaulē notiekošo man vairs neeksistē. Sazvanos nepārtraukti: mani rīti sākas, sasveicinoties ar viņiem, vakaros vairs nesaku *arlabunakti*, bet novēlu mieru. Esmu tur bērniņā pie omītes nelielā ciematīnā pavadījusi vasaras, kājām gājām uz Krieviju. Acināju pie sevis uz Latviju, bet sākumā viņi netika prom, vēlāk pierada dzīvot tādos apstākļos, nezinot, kas notiks naktī vai nākamajā dienā. Ukrainai ir stipra tauta – viņi nepadodas, jo tic uzvarai. Mēs arī ticam un ceram satīties – nevar ļaunums pastāvēt ilgstoši. To redzu arī darbā.

* Preventīvs – tāds, kas pasargā, novērš

Prātam, ķermenim un garam

Sākoties jaunam gadam, daudzi grib sevi pilnveidot un laiku pavadīt saturīgi. Kādas iespējas piedāvā Kuldīgas uzņēmumi un iestādes, un kādēļ cilvēki izvēlas nodarbības piedalīties?

Tiem, kuri grib mācīties

Šūšanas pulciņa dalībnieces mācību centrā *Buts* pulcējas reizi nedēļā, lai savas prasmes pilnveidotu.

„Apgūt ko jaunu profesionālajā jomā, atsvaidzināt zināšanas, radoši izpausties un pavadīt laiku jaukā kompānijā,” tās ir iespējas, ko piedāvā mācību centrs *Buts*, stāsta Kuldīgas filiāles vadītāja Daiva Porgaile.

IZVĒLE IR

Programmu klāsts ir plašs: no dažu stundu semināriem līdz 960 stundu profesionālās izglītības programmām, piemēram, lietveža, grāmatveža, metinātāja, namu pārziņa, elektromontiera, elektrotehniķa un aprūpētāja profesijai.

Ir datorzinību un vācu, angļu, latviešu, zviedru valodas kursi. Var pievienoties hobijs kursiem, kuros pilnveidot šūšanas, fotogrāfēšanas, manikīra iemaņas, plānotas floristikas, masāžas un citas nodarbības. Grupu izveide atkarīga no pieprasījuma. Centra vadītāja skaidro: „Visi ir maksas kursi, bet var mācīties, izmantojot papildu finansējumu no valsts, pašvaldības vai Eiropas, kā arī profesijai nepieciešamos finansē darba devēji.”

BEZMAKSAS ANĢĻU VALODA

„Strādājošie pašlaik mūžizglī-

tības programmā bez maksas var apgūt angļu valodu,” D.Porgaile mudina to izmantot. Var pieņemt Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) mājaslapā: bez priekšzināšanām (150 stundu) un ar priekšzināšanām (100 stundu). Tur sava vēlme jāreģistrē, tad aģentūra ar interesentu sazinās un izsniedz bezmaksas mācību kuponu. Tas NVA mājaslapā jāpieregistrē tajā mācību iestādē, kurā vēlaties valodu apgūt. „Ceļš šķiet sarežģīts, bet ir paveicams. Vienmēr palīdzēsim, ja rodas jautājumi,” skaidro D.Porgaile. „Kuldīgā pirmās angļu valodas grupas bez priekšzināšanām plānojam jau janvārī attālināti un arī klātienē Kalna ielā 19. Mācības ilgs trīs līdz piecus mēnešus vismaz divas reizes nedēļā.” Informāciju par kursiem un laiku var uzzināt centra mājaslapā www.buts.lv, sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram*, kā arī pa tālr. 27898041.

ARĪ MATERIĀLĀ BĀZE

D.Porgaile stāsta: „Nepārtraukti meklējam, ko interesantu piedāvāt, lai raisītu interesi mācīties. Grupas sāk mācības tad, ja dalībnieku skaits ir pietiekams. Plaši izmantojam attālināto formu un e-studijas. Tas ļauj zināšanas apgūt daudz ātrāk, ietaupa laiku un ceļa izdevumus. Var teikt, ka *Buts* strādā 14 stundas dienā, jo nodarbības sākam jau 8.00 un dažas grupas mācās līdz vēlam vakaram. Pielāgojamies visām interesēm. Paldies skolotājiem, kuri dalās ar zināšanām!”

Piedāvājot kursus, tiek nodrošināta arī materiālā bāze: ir šujmašīnas, gludināmie dēļi un manekeni šuvējiem, inventārs manikīriem, galdi masāžas nodarbībām, elpināšanas lelle pirmās palīdzības kursiem.”

KĀPĒC APĢŪT KO JAUNU?

D.Porgaile atbild: „Cilvēki mācās tāpēc, lai profesionālās zināša-

nas papildinātu, mainītu ko ierastu vai arī pašreizējo darbu mainītu pret tīkamāku un sev atbilstošāku. Liela daļa cilvēku ir radoši, un tas jāliek lietā. Tā dzīvot ir interesantāk. Rodas jaunas attiecības un iespējas. Dažbrīd ir svarīgi izrauties no ierastās darba dunas un labā kompānijā labi pavadīt laiku, papildus iegūstot zināšanas un prasmes. Tad šis laiks ir jēgpilns.”

Pēc šūšanas kursiem izveidojies sava veida pulciņš. Tā vadītāja Ilva Āboliņa un dalībnieces, kuras ikdienā strādā skolā un valsts iestādēs, dalās pieredzē: „Pēc šūšanas kursiem, kas beidzās maijā, bija vēlme turpināt. Sapratām, kuras labprāt nāktu uz pulciņu, un darbam kopš septembra. Tās, kurām ir laiks un gribēšana, nāk reizi nedēļā. Pulciņš rada gandarījumu – ir iespēja uzšūt ko skaistu, un vēl tā ir atpūta no ikdienas. Vienkārši mums patīk – to nevar darīt, ja nepatīk. Tādā pulciņā nav nekādu pienākumu vai eksāmenu.”

Emocijas tikai pozitīvas

Ūdens aerobikas dalībnieki Kuldīgas baseinā trenē Jeļenas Miezītes vadībā.

„Cilvēki nāk tāpēc, ka viņi atbrīvojas gan emocionāli, gan fiziski,” stāsta trenere Jeļena Miezīte, kura Kuldīgas baseinā, Kalna ielā 6, vada ūdens aerobiku. Senioriem tāda notiek jau kopš 2017. gada Eiropas atbalstītā projektā *Pasākumi Kuldīgas novada iedzīvotāju veselības veicināšanai un slimību profilaksei*.

Patiesībā vingrošana ūdenī paredzēta cilvēkiem no 54 gadiem. „Tā vienmēr ir ļoti pieprasīta, it īpaši senioru vidū. Kad Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā mācījos par fizioterapeiti, rakstīju pētījumu par ūdens aerobikas ietekmi uz senioru prāta spējām, un rezultāti pierādīja, ka tiem, kuri gada laikā apmeklēja šo aerobiku, uzlabojas atmiņa, uzmanība, garastāvoklis un veselība kopumā.” Nodarbības ir bez maksas, jāpiemaksā tikai par baseina nomu.

LABI VESELĪBAI

J.Miezīte stāsta: „Vakaros nāk grupa, kas senioru vecumu vēl nav sasniegusi. Sievietes pēc darba nāk aktīvi atpūsties, uzlabot veselību, kā arī satikties. Es ieteiktu ne tikai ūdens aerobiku, bet vispār fiziskas aktivitātes, jo tad cilvēki mazāk slimo.” Mazāk apmeklētāju esot februārī gripas dēļ, un maijā jau sākas dārza darbi.

Jeļena darbojas arī savā klubā *Viva fitness*, kurā ir plašs klāsts ar nodarbībām gan bērniem, gan pieaugušajiem.

ŪDENS DOD ENERĢIJU

Ūdens aerobikas dalībniece Ilga Everte dalās iespaidos: „Ūdens dod tādu enerģiju un tonusu, lai tālāk ietu visu dienu.” Guna Bergmane atklāj: „Es nāku tāpēc, ka man patīk ūdens. Vasarā bieži eju peldēt, un ziemā baseins aizstāj vasaras peldi.”

Saturīgi pavadīts laiks

Kuldīgas kultūras centrs piedāvā brīvo laiku saturīgi pavadīt amatiermākslas kolektīvos – te var dejot, dziedāt, iejusties kādā lomā, aust, gleznot, iesaistīties folkloras vai rokdarbu kopā.

GANS UN AVIS

Ar amatierteātra pieredzi dalās režisore Dace Priede: „Es esmu tikai aktieru gans. Man viņiem jāprasa, kāpēc tās avis manī klausās.” Teātris pastāv jau kopš 1923. gada, kad biedrības nams uzbūvēts, un tajā laikā tas bijis pusprofesionāls. Tad izrādēs spēlējuši parasti cilvēki, bet galvenajās lomās – profesionāļi, kuri pievienojies iestudēšanas beigās. Izrāžu senāk bijis ļoti daudz. Tolaik bijuši savi dekorētāji, ģērbēji, grimētāji, gaismotāji un skatuves strādnieki, kā īstam teātrim pienākas.

D.Priede te darbojas kopš 1988. gada. Tagad visu nākas darīt pašiem, Dace iesmejas: „Paši pūta, paši dega. Manā gudrā vadībā esam noturējušies 30 un plus gadus. Es vienmēr brīnos, kāpēc cilvēki nāk un pakļaujas manām muļķīgajām piezīmēm, ko es viņiem lieku darīt. Bet kolektīvs ir nāvīgi foršs – esam stipri un ģimeniski mīļi.”

Amatierteātra dalībnieku skaits

Amatierteātra mēģinājums Kuldīgas kultūras centrā.

svārstās starp desmit un 15. Tas atkarīgs no izrādes, jo, ja lomas nav, uz mēģinājumu nav jānāk. Sezonā tiek iestudēta vismaz viena izrāde.

Mēģinājumi tagad notiek kultūras centra jaunajās telpās Piltenes ielā 32 (agrākajā veikalā *Selver*). „Telpas vēl ir galīgi neapgūtas, bet tas, ko direktore Inta Burnevica ar savu komandu izdarījusi, ir prātam neapmierināms: kā no veikala halles var uztaisīt skatuvi un to iekārtot,” uzslavē režisore.

KOPŠ SEŠU GADU VECUMA

Kuldīgas novada muzeja apmeklētāju centra speciāliste Liene Blūma par pieredzi amatierteātrī saka: „Tas man principā iezīsts ar mātes pienu, jo vecāki iepazinās, spēlējot teātri. Tad viņi pārcēlās uz Kuldīgu, sāka spēlēt šeit un jau kopš mazām dienām ņēma mūs līdzī uz mēģinājumiem. Pati spēlēju kopš sešu gadu vecuma, tāpat ar to saistās dzīves lielākā daļa.” Kādreiz Liene darbojusies divos ko-

lektīvos: bērnu un jauniešu centrā un kultūras centrā. „Kādreiz man bija doma, ka vēlētos teātra mākslu studēt profesionāli, bet vēlāk sapratu, ka šis variants ir daudz labāks, jo netiek pazaudēts viens no balstiem, profesionālā un privātā dzīve tiek atdalīta no hobija. Esmu ļoti apmierināta, ka tas palicis hobija līmenī.”

VIDE, KURĀ MAINĪTIES

Ko šeit var iegūt? Liene atbild: „Tā ir liela kopība ar biedriem. Jebkuram ir būtiski justies kaut kur piederīgam, un šī noteikti ir tāda vide. Te var ar sevi strādāt psiholoģiskā, emocionālā jomā, caur lomām izzinot sevi. Šeit ir arī ļoti jautri brīži, bijis daudz izbraukumu ar kolēģiem un ir ģimeniskuma sajūta. Vide, kurā mainīties pašai, redzēt, kā mainās citi. Tas dod drosmi uzstāties publiski, un manā profesionālajā izvēlē tam ir liela nozīme. Izejot cauri daudzu personāžu dzīvei, mācāmies būt pašai, un tas ir liels ieguvums.”

KULDĪGAS KULTŪRAS CENTRA KOLEKTĪVI

- Vidējās paaudzes deju kolektīvs *Bandava*
- Senioru deju kopa *Kuldīdznieks*
- Kamerkoris *Rāte*
- Jauktais koris *Ventava*
- Sieviešu koris *Gaisma*
- Amatierteātris
- Tautas lietišķās mākslas studija *Varavīksne* (aušana)
- Tautas tēlotājmākslas studija *Kuldīgas palete* (gleznošana)
- Folkloras kopa *Kūrava*
- Rokdarbu kopa *Čaupe*

Tiek gaidīti jauni dalībnieki. Mēģinājumu, nodarbību laiku var uzzināt kultūras centrā, Piltenes ielā 32, vai pa tālruni 63322201.

Saulīte pamazām atgriežas

Ziemas saulgriežu mistēriju piedzīvojam gadu no gada, un Rudbāržu folkloras kopa *Kamenīte* ir viena no tām, kura neļauj mums aizmirst sentēvu tradīcijas un rituālus. Piedaloties Ziemassvētku pasākumos, „blukis vilkts pa divi lāgi” gan Rudbāržos, gan Nīkrācē, „lai saulītei vieglāks ceļš pie mums atgriezties,” saka kopas vadītāja Zenta Dene.

ARĪ VESELĪBA ATJAUNOJAS

Bluķa dedzināšana un vilkšana ir nozīmēm bagāta tradīcija, kas saistās gan ar gadskārtu ciklu, gan simbolisku aizsardzības apli, ko zīmē, velkot degošo bluķi, tāpat līdz ar bluķi var sadedzināt visu sliktu, ko negribas vairs paturēt nākamajā gadā.

Pēc Saules kalendāra, pēc kura dzīvoja mūsu senči, gads beidzās ar ziemas saulstāvjiem jeb Ziemassvētkiem. Tajos tiek svinēta arī gaismas uzvara pār tumsu, jo pēc tiem diena atkal kļūs arvien garāka.

„Saulstāvju laikā šķiet, ka saulīte it kā nomirusi, bet mēs ar savu darbību, ar savām domām palīdzam tai atgriezties un gribam, lai viss cikls sāktos ar jaunu spēku. Saulīte ir jāgodina, jo saules gada rīts atspoguļo arī cilvēka mūža ritējumu, tā ciklus: dzimšanu, augšanu, briedumu, nomiršanu. Savgriežos saulīti godinām un gaidām atpakaļ ar visu tās spēku, enerģiju, siltumu,” skaidro Z.Dene.

Viņai patīkot tautasdziesma, kuru *Kamenīte* dzied, un tā skan

šādi: „Paldies saku Dieviņam –/ Nu atnāca Ziemassvētki./ Dod, Dieviņi, veselību/ Lieldieniņu sagaidīt.” Tas tāpēc, ka veselības atjaunošanās arī ir ļoti svarīga.

PUZURS SAKĀRTO

„Saitībā ar ziemas saulgriežiem mums šķiet svarīga saikne ar dabu, kosmosu, tāpēc taisām puzurus. Tas ir harmoniska, sakārtota Visu ma simbols. Esmu diezgan daudz pagatavojusi, un man patīk tieši process, kurā var daudz ko pārdomāt un arī puzurīt ielikt kādu labu domu,” atklāj Z.Dene.

25. decembrī saulīte jau godam sagaidīta, un tā atkal sāk ceļu kalnup. „No šīs dienas pa drusciņai, pa drusciņai tā atgriežas. Latviešiem jau no laika gala saulīte ir ļoti svarīga. No tās visas pārējās lietas dabā veidojas, aug un atīstās. Mūsu laika apstākļos tam ir ļoti liela nozīme.”

PIRMĀS PAKĀPES DIPLOMS

Pirms Ziemassvētkiem paziņoti Latvijas folkloras un etnogrāfisko ansambļu skates rezultāti, un *Ka-*

Kamenīte Ziemassvētku koncertā Rudbāržos.

menītei tie ir ļoti pozitīvi – iegūta 1. pakāpe. „Skate notika jau novembrī, bet rezultātus uzzinājām tagad. Šoreiz materiāls bija jāsaņem un vērtētājiem jānosūta. Nebija kā pirms kovida, kad braucām uz konkrētu vietu, kur visi pēc kārtas rādīja savas programmas. Aizsūtījām materiālu, un izrādījās, ka ir novērtēti ļoti labi. Kurzemieki vispār malači – daudziem bija pirmā pakāpe. Prieks par to liels!” saka vadītāja.

Viņaspriekš, aizbraukt uz skati un nodziedāt tur ir vienkāršāk nekā pašiem organizēt filmēšanu: „Ska-

ti esam izgājuši, tagad gaidām norādījumus Dziesmu svētkiem: kur, kad un kas mums būs jādara. Pagaidām viss ir lemšanas stadijā.”

KOLEKTĪVI TIKSIES SKRUNDĀ

Katru gadu janvārī pilsētas un tuvāko pagastu pašdarbības kolektīvi Skrundā satiekas koncertā, tajā piedalīsies arī *Kamenīte*. Tēma būs šot *Laipe un prieks*, tas paredzēts 14. janvārī.

„Es saku lielu paldies savām *Kamenītes* sievietēm. Mēs visas vairāk vai mazāk esam gados, tāpēc gribu pateikties par cītību, centību, dzi-

vesprieku. Par to, ka varam saiet kopā un darboties. Tad ir savi joki, runāšana, darīšana. Maz jau esam palikušas – agrāk kopa bija daudz lielāka. Kad Rudbāržos bija skola, dziedāja arī bērni,” atceras Z.Dene.

Viņa skaidro: dziednieks Pēteris Antons teicis, ka smadzenēm patīk rituāli un tradīcijas, tāpēc ir svarīgi tās uzturēt. Folkloras kopā tas iespējams. Tāpat visu laiku jāmācās: „Protams, mēs nezinām visu un diez vai zināsim, bet jāmācās visu laiku. Mēs uz Zemes esam atnākuši tāpēc, lai mācītos. Ir ļoti svarīgi to apzināties.”

Jauno gadu sāk ar ballīti

Rudbāržu bērnu un jauniešu klubīnš šodien tiekas Zvaigznes dienas pasākumā.

„Mūsu ballītē būs radošas darbnīcas, viktorīnas, iespējams, arī loterija,” stāsta sporta un kultūras organizatore Inese Ozoliņa, kura klubīņu izveidojusi un vada. To apmeklē bēr-

ni, sākot ar pirmklasniekiem un beidzot ar jauniešiem, kuri mācās tehnikumā Liepājā: „Ja sanākam visi, visi, tad lielākais skaits ir bijis 24.” Agrāk, kad pagastā vēl darbojās skola, tikties bijis vienkāršāk. „Tagad skolēni dodas uz Skrundu un satikties varam pārsvarā vakaros

vai brīvdienās. Taču turpinām darboties, organizējam darbnīcas, ejam pārgājienos, arī ballītes mums notiek,” uzskaita I.Ozoliņa.

Maijā Rudbāržos paredzēta Kuldīgas novada Jauniešu diena, uz kuru tiks aicināti dalībnieki no citiem pagastiem un pilsētām.

Rudbāržu bērnu un jauniešu klubīnā dalībnieki kopā ar vadītāju Inesi Ozoliņu.

Izvērtēs pārgājienos piedzīvoto

22. janvārī paredzēts pārgājienu cikla *Rudbārži visos gadalajos noslēgums*.

„Pagājušajā gadā devāmies katru mēnesi, pagastā apmeklējot kādu vietu. Tālākais ceļš bija līdz Sieksātes muižai. Decembrī neiznāca, jo bija daudz citu pasākumu, tāpēc noslēgums būs janvārī,” stāsta sporta un kultūras organizatore Inese Ozoliņa. Viņa iecerējusi to organizēt Rudbāržu parkā: „Iekursim ugunsgrūdu pārrunāsim piedzīvoto.” Aicināts ikviens, kurš piedalījies vienā vai vairākos cikla pasākumos. Tikšanās vieta, kā ierasts, būsot pie pagasta pārvaldes, lai pēc tam dotos uz parku.

Kultūras namā – stāvizrāde

21. janvārī 16.00 Rudbāržu kultūras namā ar stāvizrādi *Latviešu komiķis viesosies Maksims Trivaškevičs*.

Viņš ir komiķis ar īpatnēju joku pasniegšanas veidu, kura dēļ skatītāji nereti smejas līdz asarām. Iepriekšējo izrādi *Humors pa latviski* noskatījušies vairāk nekā 10 000 cilvēku dažādās vietās Latvijā. Internetā ikviens var skatīties M.Trivaškeviča humora šovu *Sīvais nemelo*.

Iecerēts fotoplenērs

Šogad plenērā Rudbāržos piedalīsies Kuldīgas fotoklubs *Divas upes*.

„Laiks vēl tiks precizēts, taču ar kluba vadītāju Arti Gustovski esam vienojušies, ka tas notiks vai nu agrā pavasarī, vai vēlā rudenī, jo šajos gadalajos parasti top mazāk fotogrāfiju nekā ziemā un vasarā. Mēs ieteiksim maršrutus, vietas, kur fotogrāfiem doties, un viņi varēs tās parādīt savā redzējumā,” stāsta pagasta pārvaldes vadītāja Inese Ivāne. Ja pašvaldībā budžets tiks apstiprināts, tad pagasta pārvaldei būs arī iespēja daļu no fotoplenēra darbiem iegādāties un izmantot savām vajadzībām, piemēram, popularizējot Rudbāržu skaistākās ainavas.

Līga Gabrāne
Ineses Ozoliņas, bērnu un jauniešu klubīnā arhīva foto
Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Piensaimnieki joprojām uz pulvera mucas

Piensaimniecība Latvijā aizvadītajā gadā piedzīvoja kritisku situāciju, jo atšķirībā no citām nozarēm, kuras energoresursu un izejvielu cenu kāpums tikai sāka ietekmēt, piena ražošanā krīze jau bija ieilgusi. Darbību pārtrauca divi ievērojami uzņēmumi: Kazdangas *Elpa* un *Limbažu siers*.

Pērn bija būtiskākais iepirkuma cenas kāpums, turpretī produkcijas cena nespēja nosegt pašizmaksu. Sagaidāms iepirkuma cenas kritums, bet preču tirdzniecībā tā būtiski nemainīsies.

ELPU NEATGUVA

30. decembrī Kazdangā tika rīkota par maksātnespējīgu atzītās SIA *Elpa* īpašumu izsole. Rezultāti vēl nav publiskoti, taču ūtrupe liecina, ka šis piena pārstrādes uzņēmums bankrotējis. Šogad *Elpa* būtu svinējusi 30. jubileju. Taču kovida seku ietekmē uzņēmums strādāja ar zaudējumiem, pavasarī tos ievērojami palielināja energoresursu cena, bija pieau-

dzis nodokļu parāds, jo trūka atbalsta. Maijā ražošana pārtraukta uz nenoteiktu laiku. Lai kā *Elpas* vadība centās uzņēmumam elpu atdot, nesagaidot valsts atbalstu, tas neizdevās. Parāds bija nepilni divi miljoni eiro, tostarp nodokļos Valsts ieņēmumu dienestam ap 170 000 eiro.

Kurzemes rajona tiesa bija ierosinājusi tiesiskās aizsardzības procesu, kas parādniekam grūtībās ļauj saistības nokārtot un darbu turpināt ar atbilstošu biznesa plānu. Taču kreditoru vairākums to neatbalstīja. Septembrī tiesa pasludināja *Elpas* maksātnespēju, norādot, ka kredītsaistību summa ievērojami pārsniedz aktīvu vē-

tību un nav līdzekļu, kā parādu nosegt. Maksātnespēju atzina arī uzņēmuma vadība.

NODOKĻU DĒĻ

Elpas bijušais līdzīpašnieks un valdes priekšsēdis Gundars Sisenis skaidro, ka darbību nācās pārtraukt saistībā ar augošo energoresursu cenu un vajadzīgajām izejvielām. Sava negatīvā ietekme bijusi Krievijas karam Ukrainā, jo no Baltkrievijas, kur tie bija daudz lētāki, vairs nevarēja iegādāties palīgmateriālus. Arī kazdandznieki paaugstināja cenu produkcijai, un veikalos tā vairs nespēja konkurēt, turklāt bija mainījusies pirktspēja.

Tomēr bankrota galvenais iemesls ir nodokļu parāds. Kazdangas produkcija bija iecienīta ne vien Kurzemē, bet arī citviet, bija eksports, pašvaldību iepirkumi skolām un ēdināšanas uzņēmumiem. Tāpēc arī nodokļu parādi pieļauti, jo uzņēmuma vadītājs uzskatīja, ka piegādes līgumi jāizpilda, cilvēkus no darba nedrīkst atlaist.

NESAŅĒMA PALĪDZĪBU

„Es jau toreiz teicu, ka saprātīgs saimnieks nekauj to vistu, kas dēj olas,” saka G.Sisenis. „Diemžēl palīdzību nesaņēmām tad, kad to vajadzēja visvairāk. Kāpumi un kritumi tirgus ekonomikā vienmēr bijuši un būs. Energoķīze skar visus: audzētājus, pārstrādātājus, tirgotājus un arī patērētājus. Grūtos brīžos vajadzīgs valsts atbalsts. Bet ierēdņi, arī Valsts ieņēmumu dienests, to kaut kā nesaprot. Ražotāji taču

maksā nodokļus – dod ienākumus valsts budžetā. 30 gados nodokļos samaksājām vairāk nekā sešus miljonus. 30% no saražotā piegādājam ēdinātājiem pašvaldību bērnudārzos, skolās. Nezinu, ko līdz ar uzņēmuma maksātnespēju valsts ir ieguvusi. Vienīgi to, ka jāmaksā bezdarbnieku pabalsti.”

ŠO BIZNESU PAMET

Darbu Kazdangā zaudējuši vairāk nekā 30 cilvēku, viņi saņem bezdarbnieku pabalstu. *Elpa* bija vienīgais piena pārstrādes uzņēmums Dienvidkurzemē, un izejvielu tam piegādāja daudzi mūspuses zemnieki. No nozares prognozēm G.Sisenis atskāš paša bēdīgās pieredzes dēļ – viņš šajā biznesā vairs nedarbosies. Arī citās nozarēs valstij esot jādomā, kā uzņēmējus atbalstīt. Par spīti uzsaukumiem pirkt Latvijas produkciju iedzīvotāji tomēr pērk importu, kas joprojām ir lētāks.

Beigās sadzirdēja

Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības (LPCS) valdes priekšsēdis Jānis Šolks norāda, ka gads bijis ļoti smags. Vienlaikus, nozarei nonākot bankrota priekšā, beidzot no valsts ir gūta sapratne.

Visu gadu ražotāju vārdā rakstītas vēstules Zemkopības ministrijai un citām institūcijām, un decembrī saņemts neliels atbalsts: pārtikas ražošanai kopumā iedoti desmit miljoni eiro, no kuriem daļu saņēmuši piensaimnieki. „Daudz jau nav, bet dažiem uzņēmumiem ir līdzēts ja ne attīstīties, tad vismaz novērst likvidāciju,” atzīst J.Šolks. „Diemžēl divi pa šo laiku pazaudēti. *Elpa* neatjaunosies, par *Limbažu sieru* vēl nav zināms, bet arī tas iepriekšējā versijā uz kājām netiks.”

IZDŽĪVOJA UZ EKSPORTA RĒKĪNA

Nedaudz vieglāk pērn klājies tiem ražotājiem, kuri produkciju eksportēja, jo ārvalstīs cena augstāka. Bet situācija jau atkal mainās. „Eksports ir ļoti būtisks.

Nozares pusgada rādītāji liecina, ka piena produkcija vien (izejvielas neskaitot) eksportēta par 190 miljoniem eiro. Pieaugums ir daļēji uz cenas kāpuma rēķina, ja salīdzina ar sešiem mēnešiem 2021. gadā, kad eksportā aizgāja preces par 186 miljoniem. Bet audzis arī apjoms. Tie, kuri eksporta ceļu meklēja un atrada, izdzīvoja. Tagad ir maza atelpa.”

JĀMAINA NOIETA VIRZIENS

Arī J.Šolks par nākotni neņem spriest – apstākļi joprojām sarežģīti, un piensaimnieki dzīvojot kā uz pulvera mucas. Pandēmija pārdzīvota, karš Ukrainā gan vēl turpinās, tāpat energoresursu cena nav paredzama. Piena iepirkuma cena pēdējā gadā vislielāko izaugsmi piedzīvojusi tieši Latvijā, taču atkal gaidāms kritums. „Varbūt tas tikai saistībā ar gadumiju, bet pasaulē sabremzējies industriālo produktu tirgus, līdz ar to krītas piena iepirkuma cena, un to mēs sāpīgi jūtam. No 2500 tonnām piena, kas tiek iegūtas ik dienu, tikai nepilna trešā daļa tiek tērēta vie-

tējo produktu ražošanai. Pārējais jeb 66% ir tas piens, ko izmanto industriālo produktu ražošanai, tāpēc no eksporta un cenas pasaules tirgū esam tik atkarīgi. Turpretī Vācijā, kur cena tik ļoti nekrītas, ir otrādi: 82% no saimniecībās izslauktā vācieši patērē paši, un tikai 18% aiziet eksportā.

Līdz šim tas netika ņemts vērā, bet varbūt smagā krīze liks proporcijas mainīt un novērtēt to, ka stabilitāti nodrošina piena lopkopju un pārstrādātāju ilgtermiņa sadarbība.

Pārējais ir globālās situācijas varā, un to ietekmēt nevaram. Piena cenu jau nosaka nevis kooperatīvs, bet tirgus. *Elpa* nebija savienības biedre. Mēs gan centāmies līdzēt, bet iespēju nebija. Kooperācijai dažādās nozarēs sava nozīme ir, taču šajā gadījumā tas nebūtu glābiņš. Mūsu mērķis ir cīnīties, lai piena ražotājs pelna to, kas viņam pienākas, un pārstrādātājam nav jānonāk bankrota priekšā, savukārt patērētājs saņem produkciju par saprātīgu cenu.”

Gaida pavasari

SIA *Renda* vadītāju Jāni Daģi piena cenas kritums nebiedē. Rendenieki jau vairākus gadus slaukumu dod uz Lietuvu, kur cena vienmēr bijusi izdevīgāka, un lietuvieši esot kārtīgāki maksātāji.

Te ir viens no lielākajiem slaucamo govju ganāmpulkiem mūspusē. „Piena ražošana pati par sevi katastrofāli nesadārdzinājās. Kāpums bija resursiem citās jomās, un svarīgi to ganāmpulku paēdināt, nodrošināt apstākļus ziemā, algot slaucējas un citus darbiniekus. Nav mums te dikti lielas algas, tomēr sava iztikšana ir. Lopbarību audzējam paši, lai nav jāpērk. Tagad gaidām pavasari, kad varēs govīs laist ganībās.”

No rekordaugstas zemu lejā

Smago gadu nozare kopumā esot izturējusi, uzskata Jaunpils pienotavas valdes priekšsēdis Jānis Bērtulsons.

PIENAM KRITĪS

„Daudzās pozīcijās pašizmaksā palielinājās pat vairāk nekā divas reizes. Piena cena bija rekordaugsta, līdz ar to sadārdzinājās produkcija,” viņš skaidro. „Visticamāk, piena cena kritīs – tas bija manāms jau decembra beigās. Šobrīd izskatās, ka nebūs, kur saražoto likt, ņemot vērā Latvijas unikālītāti, ka ražojam daudz vairāk, nekā pašiem vajag. Bet industriālajos tirgos cena noslīdējusi. Var prognozēt, ka veikalos akcijās kāda produkcija uz mirkli būs nedaudz lētāka, tomēr kopumā kritums nebūs tik jūtams kā pienam iepirkumā. Var pat prognozēt, ka šī cena būs katastrofāli zema.”

KOPĀ AR IGAUŅIEM

Jaunpils preču sortiments ir plašs: biežpiens, skābpiena pro-

dukti, krējums, svaigie sieri. Tas nopērkams arī dažos veikalos Kuldīgā. J.Bērtulsons gan iebilst, ka viņiem *Elpas* neveiksme konkurētspēju vietējā tirgū nav paaugstinājusi. *Jaunpils pienotava* ietilpst kooperatīvā *Piena ceļš*, kas apvienojies ar Igauniju, izveidojot vienotu kooperatīvu, kurā ir arī zemnieki. Kaimiņvalstī tiek celta rūpnīca, septembrī būšot pabeigta. „Tur varēs nodot visu lieko pienu. Piensaimniecību bremsē tas, ka nav modernu ražotņu. Lielākā daļa celtas sen, iekārtas novecojušas, pārsvarā ir roku darbs. Latvijā liels darbaspēka trūkums ir visās nozarēs. Ja uzņēmums nespēj modernizēties, jaunā paaudzē sliktos apstākļos strādāt neiet. Nodokļi un ražošanas izmaksas strauji aug – nevar savilkt galus, kur nu vēl ieguldīt attīstībā.”

Daina Tāfelberga, interneta foto

UZZIŅAI

- Piena nozare Latvijā ir viena no nozīmīgākajām gan lauksaimniecībā, gan pārtikas ražošanā. Vidēji dienā pārstrādei tiek iepirkts 2500 tonnu piena, no tām 770 eksportēts, bet 1730 pārstrādāts uzņēmumos.
- No pārstrādei iepirkta vidēji 700 tonnu tiek izmantoti produktiem, kas tiek pārdoti tepat. Nedaudz vairāk par 700 tonnām izmanto eksporta precēm. Vietējais tirgus patērē aptuveni 1/3 svaigpiena dažādu produktu veidā. Tas nozīmē, ka pārstrāde ir būtiski atkarīga no eksporta tirgus. Salīdzinājumam – Vācijā vietējais tirgus ar augstu pirktspēju dažādu produktu veidā patērē ap 80% svaigpiena, un eksports svaigpiena ekvivalentā ir vien 20%.
- Vidējais izslaukums no govīm gadā ir nepilni 6900 kg. Vidējais govju skaits ganāmpulkā, no kura pienu nodod pārstrādei, ir 20.

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu? 1. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Ledāju *barots* ezers klinšu kalnos. Vasarā no tuvējā ledāja ieplūst daudz iežu, un tieši šīs cietās daļiņas ūdenim piešķir unikālu, košu tirkīza krāsu. Tās dēļ ezera fotoattēli bieži parādās ilustrētās grāmatās, un apkārtnē ir tūristu iecienīta vieta.

Atbildi gaidām līdz 12. janvāra 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

40. kārtas atbilde: Touršhavna, Fēru salas.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Gunta Folkmane, Rasma Stepe, Daina Gerente, Maija Viļuma, Taiga Putniņa, Ausma Kreidere, Vilnis Bēniņš.

Apsveicam!

Veikala *Cikāde* balvu ieguvis **INGARS NEIMANIS**. Gaidām *Kurzemnieka* reklāmas nodaļā!

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 12. janvāra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Cik gadu medicīnā nostrādājusi Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas reģistratore Sarmīte Citskovska?

Atbilde: Iveta un Dzintars Erdmaņi darbojas savā zemnieku saimniecībā *Ezergali* Vārmes pagastā.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Maija Viļuma, Ausma Kreidere.

Apsveicam!

Balvu no veikala *Pindzele* iegūst **GUNTA GRUNDMANE**. To var saņemt *Kurzemnieka* reklāmas nodaļā.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

PRIEKĀ AVOTI

Uzlādē jauni iespaidi un zināšanas

Ventspilniece Linda Celma ir 6. kursa medicīnas studente Rīgas Stradiņa universitātē un gadu strādā praksē Kuldīgas slimnīcā. Studiju laikā iegūtas zināšanas, pieredze un draugi, kuri sniedz prieku, bet spēkus Linda smeļas aktīvā atpūtā un dabā.

VALODAS

„Interese par valodām man ir, kopš sevi atceros. Tā var gūt jaunu perspektīvu un zināšanas par citām kultūrām. Valodas ļauj iegūt vairāk – varu klausīties podkāstus, skatīties filmas, lasīt cittautu rakstnieku darbus.” Vidusskolā Linda mācījies vācu valodu, pēc tam pati – zviedru, krievu, spāņu, itāļu, pēdējā laikā arī ukraiņu valodu. Brīvi Linda runā vāciski un angļiski: „Vācu valodu apgūstu visilgāk, tā ir visgrūtākā – gramatika, vārdu izkārtojums sarežģīts. Interesantākā man liekas zviedru valoda – sāku mācīties tāpēc, ka man patīk pati valsts, un ir vieglāk, ja prot radnieciskās valodas – angļu un vācu. Nesen uzzināju, ka man rados ir igauņi, tāpēc ieinteresējos par valodu. Igauņu un somu izklausās ļoti interesanti. Tās gan ļoti atšķiras no indoeiropiešu valodām, tāpēc varētu būt grūtāk apgūstamas.”

GRĀMATAS

Agrāk patīcis piedzīvojumu un fantastikas žanrs, tagad Linda pievērsusies vēsturiskiem romāniem: „Studiju dēļ lasīt savam priekam iznāk mazāk. Līdz šim lasīju tikai ārzejņu literatūru, tagad izvēlos latviešu. Lielāko iespaidu un vēlmi tai pievērsties guvu, izlasot Aleksandra Grīna romānu *Dvēseļu putenis*. Pēc tam jutu lielāku patriotismu un vēlmi izzināt mūsu valsts vēsturi.”

AKTĪVĀ ATPŪTA

„Vasarā ar ģimeni devāmies laivot pa Rīvas upi. Interesants brauciens, jo tā likumā cauri purvainām un skaistām vietām, kur krastos ir arī desmit metrus augstas baltas kāpas. Citās upēs tādus skatus nenovērosi. Nevaru nosēdēt mierā, neko nedarot: būtu grūti pie jūras gulēt smiltīs, sauloties. Vienmēr esmu kustībā – vasarā staigāju, eju vismaz desmit kilometru garos pārgājienos, ziemā man patīk slēpot.”

MĀJĀDZĪVNIKI

Prieku sagādā suns Džonis un runcis Muris: „Pavisam bijuši trīs suņi un četri kaķi. Atšķirībā no citiem Džonim ļoti patīk, ka to vizina. Ziemā, kad tūram sniegu, viņš kāpj uz sniega lāpstas, vasarā lec ķerrā, ar rējiem ziņojot, ka laiks izbraucienam pa dāru. Bija arī zelta zivtiņa, ko vasarās laidām peldēt āra baseinā.”

MEDICĪNA UN KURSABIEDRI

Visvairāk Lindu interesē anestezioloģija, reanimatoloģija, gastroenteroloģija un iekšējās slimības. „Kā kolektīvs esam saliedēti. Visus gadus esam pavadījuši kopā: smējušies, guvuši zināšanas, viens ar otru izmēģinājuši dažādus izmeklējumus. Šis laiks mūs ļoti satuvinājis, un zinām, ka viens uz otru varam palauties.”

Amanda Gustovska
Lindas Celmas arhīva foto

DRAUDZEŅU BRAUCIENI

„Studiju laikā esmu ieguvusi labas draudzenes. Bet katra dzīvo savā Latvijas galā: Balvos, pie Daugavpils un es Ventspilī. Nolēmām, ka vasarās brauksim ciemos. Pagājušogad bijām Balvos, pa ceļam apskatījām kultūras un tūrisma vietas, Vidzemes augstieni Gaiziņkalnu. Vienā reizē draudzenei gadījās apdedzināties ar latvāni. Nesapratām, kā uz kājas radies divains pušums, izrādījās, ka bijām gājušas cauri nopļautiem latvāņiem.” Nākamvasar meitenes braukšot uz Kurzemi.

IEVĒRĪBAI! Konkurso uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

KULDĪGAS
NOVADA
MUZEJS

1. jautājums

Fotogrāfija uzņemta pagājušā gadsimta 30. gados. Kāda muiža te redzama?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 12. janvāra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

40. jautājuma atbilde: Valtaikos.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Valdis Dadzis, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Rasma Stepe, Daina Gerente.

Apsveicam!

Kuldīgas novada muzeja balva tiek **VELTAI VIŠŅEVSKAI**. To var saņemt *Kurzemnieka* reklāmas nodaļā.

ATRODI TEIKUMU!

Meklē pilno teikumu *Kurzemniekā* un atbildes līdz 12. janvāra 11.00 sūti e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

3. janvāra laikrakstā: „Kolēģe brauca...”

Atbilde: „Prieks, ka iesaistījās arī veikalīni un kafējnīcas.”

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Gunta Folkmane, Rasma Stepe, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Ausma Kreidere.

Apsveicam!

Kurzemnieka balvu iegūst **Daina Gerente**, un tā jūs gaida reklāmas nodaļā.

PĀRDOD

JAUNBŪVI Talsos (190 m²), zemi (1000 m²), telpas nav izbūvētas, cena: 50 000 EUR. Iespējama maiņa pret mežu vai zemi. Tāl. 26129919.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (355 EUR/paletes), klucīšus (135 EUR/1,3 m³ maiss), mizas, skaidas, šķeldu. Tāl. 26651831 vai www.vevers.lv.

SIA AJG plus pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

MALKU maisos un berkubos. Tāl. 25607959.

Brūnas un baltas jaunvistiņas un 12 mēn. vecas **DĒJĒJVISTAS**. Bezmaksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tāl. 24976880.

Štāgāda **AUZAS** (0,25 EUR/kg). Tāl. 26648839.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** 'Laura', 'Vineta', 'Wega', 'Bellefleur', atrodamijs Turlavas pagastā. Cena: 0,50 EUR/kg. Tāl. 29774888.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293

PĒRK

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Izskatīšu visus variantus. Tāl. 22447206.

Vietējais uzņēmums pērk **LIELAS MEŽA PLATĪBAS**: izcirtumus, jaunaudzes un briestaudzes. Augstākās cenas! Tāl. 25731315.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi Tāl. 28282021.

AUGOŠUS KOKUS mežā (cirsma), paši zāģējam, izvedam. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20219102.

SIA AIBI iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tāl. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20294598.

Autokapsēta pērk un noraksta **NO LIETOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tāl. 27347347.

VĀCU KIVERES, sprādzes, apbalvojumus. Tāl. 29973787.

DAŽĀDI

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsma dokumentācijas sagatavošanu, tīrāuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tāl. 25731315.

LEDUSSKAPJU, veļasmašīnu remonts izbraukumā. Tāl. 27501427.

TELPU REMONTS, siltināšana, elektrība, santehnika, jumta darbi, materiālu piegāde. Tāl. 26220256.

Uzņēmums piedāvā visu veidu **BŪVDARBUS**. Sniedz ekskavatora pakalpojumus ar operatoru. Tāl. 26046209.

VĒLAS ĪRĒT

Ģimene no Ukrainas ilgtermiņā vēlas īrēt 1–2 istabu **DZĪVOKLI VAI MĀJU** Kuldīgā. Ir stabili ienākumi. Tāl. 25648948.

JAUNUMS!

REGISTRĒJIES MĀJASLAPĀ
WWW.KURZEMNIEKS.LV
UN IEVIETO TUR SLUDINĀJUMU
BEZ MAKSAS!

GRĀMATA

Bagātā preses vēsture

Iznākusi žurnālista, preses pētnieka, filozofijas doktora Aināra Dimanta monogrāfija *Latvijas prese 200 gados: no „Latviešu Avīzēm” līdz digitālo mediju laikmetam*.

Tā iznākusi izdevniecībā *Latvijas mediji*, zinātniskie recenzenti ir Mārtiņš Kaprāns, Pauls Daija un Linda Kusiņa-Šulce.

Latvijas preses vēsture atklājas kā aizraujošs stāsts, kas pilns intriģējošām detaļām un negaidītiem pavērsieniem. Monogrāfija ir pamatīga darba rezultāts. Preses vēsture attēlota ciešā sasaistē ar Latvijas politiskajiem un ekonomiskajiem notikumiem, ne tikai aprakstot procesus, bet arī formulējot problēmas.

„Šī grāmata piedāvā panorāmisku skatījumu uz Latvijas mediju sistēmas attīstību kopš pirmo preses iz-

devumu iznākšanas latviešu valodā pirms 200 gadiem. Taču Aināra Dimanta analītiskais stāsts neaprobežojas tikai ar latviešu medijiem. Tas vienlaikus ir stāsts par mazākumtautību medijiem, kas kādreiz darbojušies Latvijas teritorijā. Grāmatas autors mums visiem atgādina, kādi apstākļi ir veicinājuši vai bremzējuši mediju darbību dažādos vēstures posmos. Rakstot par mūsdienām, viņš nevairās no subjektivitātes, jo nav bijis tikai šī laikmeta liecinieks, bet ir līdzdarbojies mediju sistēmas attīstīšanā pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas,” teicis M.Kaprāns.

A.Dimants filozofijas doktora grādu Berlīnes Brīvajā universitātē ieguvis ar disertāciju *Plašsaziņas mediju attīstība Latvijā pēc otrās neatkarības* (2003), un pētījuma robežas autors paplašinājis monogrāfijā *Latvijas prese 200 gados*.

LĪDZJŪTĪBAS

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst;
Mīļās rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.*

/A.Straube./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Igoram Solomahinam, no mammas atvadoties.

Piltenes ielas 8. nama kaimiņi

*Salta rīta tu aizgāji projām klusi.
Tāda mīļa, balta zem gadu nastas
nogurus.*

/A.Grava./

Izsakām dziļu līdzjūtību Igoram Solomahinam, mātei mūžībā aizejot.

Piltenes ielas 8. nama kaimiņi

*Pie tevis iešu, tēt, ar ziediem baltiem,
Kad vasara tos bagātīgi sniegs,
Ar egļu zariem sniegotiem un saltiem,
Kad ziema smaržojošās puķes liegs.*

/A.Vējāns./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Mārītei Bērziņai, tēti mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

*Viss satīts nu kamolā ciešā,
Kur katrai dienai mezgls siets.
Tā pavediens tinies no dienas dienā,
Līdz mūžības sliekšnis sniegts.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Odetai Turkai, vīru mūžībā pavadot.

Kurzemes rajona tiesas kolektīvs

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgī saglabās.*

/M.Jansone./

Visdziļākā līdzjūtība, un lielās bēdās esam kopā ar Turku ģimeni, no JĀŅA atvadoties.

Kaimiņi Vālodzītēs

*Draugs, apstājies uz mirkli,
Ieklausies klusumā,
Vēriģi ieskaties kartē – cik taciņu
daudz,
Kas izkaisītas starp daudzstāvu
namiem,
Kas ved caur pilsētas skvēriem un
parkiem
Un kas pēkšņi apraujas Ventas
stāvajā kraujā,*

*Kur skatienā aizraujas elpa –
Kurp tālāk, ko nu?*

JĀNI, gluži kā Tava dzejoļa rindās arī Tavš ceļš pēkšņi aprāvās, atstājot aiz sevis neaizmirstamu devumu un atmiņas Kuldīgas un Latvijas orientieristu saimei. Skumjās esam kopā ar Turku meitenēm Odetu, Mārīti, Janetu un pārējiem tuviniekiem.

Tavi kluba biedri no TOK Taka

Izsakām visdziļāko līdzjūtību RAIMONDA KRAMZAKA tuviniekiem. Skumstam līdz ar jums. 1956.–1958. gada audzināmā klase

*Mēs klusējot paliekam...
Vēji šalko un mierina mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/N.Dzirkale./

Skumju brīdī esam kopā ar tuviniekiem, RAIMONDU KRAMZAKU mūžībā pavadot. Kolēģi un draugi Dzita, Otto, Silvija, Daiga, Andris

*Vedat mani dziedādami,
Nevedat raudādami,
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.*

/T. dz./

Patiesa līdzjūtība tuviniekiem, mūsu treneri RAIMONDU KRAMZAKU mūžībā pavadot.

70. gadu basketbolistes

Mūžībā aizgājis
RAIMONDS KRAMZAKS
(03.07.1927.–07.01.2023.).

Atvadīšanās sestdien, 14. janvārī, 13.00 Aizputes ielas kapličā.
Pavadītājus lūdzam ierasties ar nelieliem ziedīņiem.

Ģimene

Nobalso par savu pastnieku!

Vēl līdz 31. janvārim var nobalsot par labāko pasta darbinieku.

Latvijas Pasts (LP) ikvienu aicina konkursa anketu iesniegt tiešsaistē (<http://anketa.pasts.lv>) vai nosūtīt to pa pastu ar jau samaksātu piegādi – drukātās anketas ir visos laikrakstu un žurnālu abonēšanas katalogos šim gadam, kas pastkastītēs bez maksas piegādāti pirms abonēšanas kampaņas oktobrī.

Konkurss *Mans pastnieks* izsludināts 12. reizi, lai katrā reģionā godinātu to iepriekšējā gadā labāko pastnieku un pasta nodaļas operatoru, kuru klienti novērtēs kā atsaucīgāko, uzticamāko un zinošāko.

IESPĒJA

Sociālās uzņēmējdarbības atbalstam

Līdz 30. janvārim var pieteikties **Labklājības ministrijas sociālās akcelerācijas un inkubācijas programmai, abas ir bez maksas.**

Akcelerācijas programmu ievieš biedrība *New Door*, tā sniegs zināšanas un individualizētu ekspertu atbalstu topošajiem sociālajiem uzņēmējiem ceļā no idejas līdz ilgtspējīgam uzņēmējdarbības plānam. Mācības notiks trīs mēnešus: no februāra līdz maijam. Tiks uzņemti no desmit līdz 15 dalībniekiem. 17. janvārī 18.00 atvērto durvju diena būs gan kopstrādes telpās *Oracule Tang Rīgā*, Doma laukumā 2, gan Labklājības ministrijas feisbuka kontā.

Inkubācijas programmu ievieš biedrība *Reach for Change Latvia*, un tā paredzēta sociālajiem uzņēmumiem. Mācības ilgs astoņus mēnešus no marta līdz oktobrim. Dalībniekiem būs iespēja ekspertu vadībā uzlabot zināšanas un prasmes tādās jomās kā efektīva risinājuma izstrāde, finansiālā ilgtspēja, līderība, komandas veidošana, varēs uzzināt, kā palielināt uzņēmuma ienākumus. Programma uzņems piecus līdz astoņus dalībniekus.

Plašāka informācija: www.sua.lv/kopa.

Svētki Kuldīgas dejojājiem

Zvaigznes dienā, 6. janvārī, Kuldīgas kultūras centra bērnu deju kolektīva *Starīņš* Ziemassvētku koncertā *Krikumu krikumiņi* piedalījās četras audzēkņu grupas: mazuli no trim līdz pieciem gadiem, sešgadnieki un 1. klases bērni, 2.–4. klases un 5.–7. klases skolēni. Pasākumu kuplināja Tautas deju ansamblis *Venta*.

Brašos dejojājus sagatavojusi vadītāja Zita Serdante, asistente Ance Gulbe un koncertmeistare Vija Seļava.

Venta deļā Čičā gotiņa.

Anete Gribēna un Jēkabs Dinters no 2.–4. klases grupas un Ventas dejojāji Laura Vanaga un Marks Biezais izpilda deju *Jestrās avitiņas*.

5.–7. klases grupa deļo *Kalējiņus*.

Sešgadnieki un pirmklasnieki deļā *Dziesmiņa par zvēriņiem*.

2.–4. klases grupa un Venta deļā *Jestrās avitiņas*.

Ventas sniegumā deļā *Jūras māte*.

(Vairāk foto: www.kurzemnieks.lv)

Suitu cimdi – vērtība ar vēsturi

„Janīna Kursīte teikusi: „Šis ir kā aizsākums Latvijas cimdu enciklopēdijai.” Tā grāmatas *Suit pierkstaiņ un dūraiņ līdzautore Dace Martinova sacīja Kuldīgas bibliotēkā, kur kopā ar citām autorēm Skaidrīti Nagliņu un Ingu Vīksnu pastāstīja par trīs gados suitu cimdu krājumos izziņāto, kas apkopots.*

Grāmata atklāta 16. decembrī Alsungā, nu parādīta Kuldīgā. Pavisam dokumentēts ap 500 cimdu, bet grāmatā iekļauti 234. Tie sagrupēti pēc dažādiem adīšanas principiem ar pamācībām, kā izadīt.

KĀ GODOS, TĀ DARBĀ

D.Martinova atklāj, ka pūrs tiešām krāšņs, bagāts un neparasts. Tajā ir cimdi, kas valkāti gan godos, gan ikdienā. Liela daļa atrasta un iesūtīta vien pēc tam, kad grāmata jau gandrīz pabeigta, tāpēc tos iekļaut vairs nav varēts. Liela vērtība ir arī darbā sadelētie un kožu saēstie: „Suitu cimdi ir viens no pētījumiem, kas nu vainagojies

grāmatā. Cimdi mums kalpo ne tikai kā aksesuārs – tiem ir simboliska nozīme. Suitu tradīcijās tiem bijusi nozīme kāzās, kristībās, citos godos un tradīcijās, tāpēc daļai pierakstītas tautasdziesmas. Viena no manām mīļākajām, kas suitu kāzās iederas mičošanā, kad sieva dāvina cimdu jaunajam vīram, skan tā: „Še, tautietī, tie cimdiņi/ Mans pirmais adījums./ Tumse vērpsts, šķeterēts./ Mēnesnīce noadīts.”

MILZĪGS UN KRĀŠŅS PŪRS

Kuldīgas mākslas skolotāju Ingu Vīksnu D.Martinova iesaistījusi 2020. gada maijā, piedāvājot pētīt suitu cimdu un villaines. Inga tas šķīti interesanti: „Jau tad zināju, ka to ir daudz, taču to, ka tik daudz...” Inga ar Daci devusies uz muzejiem izziņāt krājumus. Cimdu pārus viņa fotografējusi un zīmējusi: „Zīmēšana ilga divus gadus, un pūrs auga pat pa stundām.”

Grāmatā iekļauti arī vairāki Alsungas rokdarbnieces Skaidrītes Nagliņas darbi un ģimenes pūrs, par ko pati stāsta: „Mana mamma

Grāmatā iekļauti 234 cimdu pāri.

ir adījusi visu savu mūžu. Ģimenē bijām piecas māsas un viens brālis, un viņas uzstādījums bija šo pūru saglabāt un turpināt. Viņai bija svarīgi, lai katrai meitai būtu adīts kāzu un bērnu pūrs. Viņa bērnu pūru uzadījusi savām māsām. Pēdējais izdalīts šogad oktobrī, kad pēdējā māsa 96 gadu vecumā aizgāja mūžībā. Man tā bija kā pašsaprotama lieta: adījumu pūram jābūt, adu arī es. No Daces uzzināju, ka būs grāmata par cimdiem, domāju – tad arī savu pūru tajā varu ielikt.”

Darbā iesaistījušās arī literatūrzinātniece Janīna Kursīte, rokdarbniece, Rīgas studijas *Irbi* vadītāja

Izdevuma *Suit pierkstaiņ un dūraiņ* autores Dace Martinova, Inga Vīksna un Skaidrīte Nagliņa stāsta par bagātā pūra izpēti.

Baiba Pilāne, valodas pētniece Liene Markus-Narvila, suitu folkloras kopēja Lidija Jansone, Alsungas mākslas skolotāja, grafikas māksliniece Nataļja Stefaņuka, tulce un projektu speciāliste Terēza Strauta no Kuldīgas un daudzi citi. Grāmata 1000 eksemplāros latviešu un angļu valodā nodrukāta

Jelgavas tipogrāfijā. Finansējums pētījumam un izdošanai iegūts no Latvijas Nacionālā kultūras centra, Valsts kultūrkapitāla fonda un Kuldīgas novada pašvaldības. Var iegādāties Jāņa Rozes grāmatnīcās un etniskās kultūras centrā *Suiti*.

Amandas Gustovskas teksts un foto